

ing-pong
oman

omán Kupáért
atvan játékos
Nvole csoport-
kik közül cso-
tke az első:
CASE, Maria
zi UEC, Erős
SE, Moskovita

helyezett já-
megmérkőzések
bőntöbe, amely
A bajnoki cí-
an a második

értékű
el volt
el-
léd

Uj Kelet tud.)
sony harma-
akásán. Márk
ést tett a ne-
hogymig csa-
ny tettesek be-
y 200 ezer lejt
A rendőrség
betörés ügyé-
nap folyamán
az orvos el-
faggatás után
nyal együtt

reckett,
lisszimus

a német fő-
német tábor-
s 1926 közötti
szimusza. A
seregének volt
onti hatalmak
hadserg főve-
aki politikai

anel

y kormányzó
ettel G5döllő-
odájából vitte
oi kastélyban
i vadászati
egbeszéléseket

ar főherceg.
herceg lábát
atán.

szabadalom!
zavarokból
OVA készü-
atával bár-
esabb impo-
náló akció-
ildjének 35
ben, mely-
öt küldök.
n. Francia

12. etaj V.

kiadó R. T.
L. Pop 10.

ROMANIA



Baron L. Pop

10. Telefonos: ... Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1
félre 12, egészé-
v detések díjazás
KELETT az erdél-
dőség egyetlen pe-
Cükkelnk utányor-
rás megjelölésével

Di Ramasetter Róbert

Disztér 2. I. e.

BUDAPEST

III KELETT

POLITIKAI NAPILAP

Börmentetlek
leveleket nem
fogadunk el.

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Feltétele szerkesztő: Járabos
Ferenc. Bucsaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Szerda, 1936. december 30.

5697. EV. XIX. EVF.
TEBETH 16. 297. SZAM

A cionista alapok betiltása

Lakonikus belügyminisztériumi rendelet rövid uton betiltotta a cionista alapok működését. Természetesen indokolás nélkül.

Mára kiderült, hogy tévedésről, illetőleg félreértésről van szó. A belügyminisztérium csak megújított egy régi rendeletet, amely általában betilt minden nyilvános gyűjtést, amelyhez előzetesen nem adta hozzájárulását az egészségügyi minisztérium.

A végrehajtó hatóságok ezt az általános rendelkezést speciálisan a két cionista alapra vonatkoztatták és a helyi hatóságok már olyan átiratot kaptak, hogy szüntessék be a cionista alapok munkáját.

A rendelet végrehajtása az egyes körzetek hatóságainak temperamentuma szerint zajlott le. Transilvániában udvarias figyelemmel kísérték a cionista alapok működését, míg másutt, például a Kárpátok vidékén, az alapok helyiségét, Basarabiában pedig a cionisták háza házára kiürítési a Keren Kajemet perselyeket.

Most hogy kiderült a tévedés, reméljük, hogy ugyanolyan gyorsan fog eljutni az ország minden sarkába a feloldó rendelkezés, amilyen gyorsan befogták a cionisták Keren Kajemet munkára.

A lejátszott lemez

Ugy látszik, nincs olyan lejátszott lemez a világon, amelyet ne lehetne megegyezően lejátszani.

Az ország közéletének gramofónján ki tudja hányadszor forog már az a lemez, amelyet a kormány készített a közéleti választásokról.

A lemez nagyon egyszerű zenéjű. Azt hisszük, hogy ez a világ legkevésbé komplikált politikai mesterkedése. Nem kell hozzá sem nagy leleményesség, sem pedig túl nagy erőfeszítés.

A lemez abban áll, hogy a kormány kiírja a közéleti választásokat. Mikor pedig kiderül, hogy a választók hangulata sokkal kedvezőlenebb a kormány számára, semhogy a választás kockázatát megengedhetné, a belügyminisztérium minden indokolás nélkül, vagy legjobb esetben technikai akadályokra hivatkozva, újra elhalasztja a közéleti választásokat.

Kiírja — elhalasztja. Kiírja — elhalasztja. És így folyik ez az egyhangú muzsika, a politikai perpetuum mobile és folyini is fog, míg Tatarescu kormánya el nem távozik az ország éléről.

Nem érdekli a kormányt, hogy az ország közvéleménye már meguntta ezt az egyhangú zenét és egy kis változtatást kíván a megcsúszott műsorban. Mert míg a kopott lemez folytatja végtelen forgását a lakosság szórakoztatására, a közéleti tanácsokban nem jut képviselőnek az ország lakosságának egyetlen nemzeti és egyetlen társadalmi rétege sem. Az unalmas lemez forog és ennek hangjai mögött elrejtőznek a közéleti idők közeli bizottságok számai és ezrei, amelyeket miniszteri rendelettel helyeztek a közélet elére, anélkül hogy a lakosság véleményét megkérdezték volna.

Holott ennek a lakoságnak komoly és súlyos érdekei fűződnek ahhoz, hogy a városok vezetőségében választott tanácsok üljenek, amely választott tanácsok a városok és községek minden rétegének képviselőit tükrözzék vissza, ahol a lakosság elbírálása nem szűk nacionalista, vagy pártzempontok szerint történik.

Az a rendszer, mely áthatatosan demokratának nevezi magát, ilyen olcsó és a demokráciával ugyiszólván csufoló mesterkedéssel kezdi ki a közélet egyik legfontosabb fórumáról a lakosság többségét. Ez a többség vitális érdekeinek védelmében követeli már esztendő óta a választott városi tanácsokat, mert be akar szólni a városi adókövetés, az uccakövezés és nem utolsósorban a kisajátítások dolgába.

Ugy látszik azonban, hogy ez a zene nem érdekli a kormányt, mely most is kipróbálja az ezerszer lejátszott lemezt. Újra utasította a prefektusokat, hogy írják ki a választásokat.

Már hallottuk ezt a mesét.

Sajnos, fásultan és kényszeredett nemtörődomséggel tudomásul vesszük, hogy újra kiírják a választásokat, mint ahogy tudomásul fogjuk venni azt is, hogy néhány hét múlva újra el fogják azokat elhalasztani.

Hitler kedvezően fogadta az önkéntes-toborzás megszüntetésére irányuló angol-francia javaslatot?

A német kancellár Moszkva beavatkozásának megszüntetését kívánja. Huszonöt orosz tengeralattjáró indult el a spanyol vizekre? Ujabb kormányisikerek

A baszk hatóságok szabadon engedték a Palos német teherhajót

A londoni lapok rámutatnak arra, hogy berlini híradás szerint Hitler kancellár kedvezően fogadta a Spanyolországba küldött önkéntes toborzás megszüntetése érdekében előterjesztett angol-francia jegyzéket. A Havas szerint angol hivatalos körökben feltételként Moszkva beavatkozásának megszüntetését fogja állítani. Londoni körökben mély hatást váltott ki az a berlini hivatalos helyről elhangzott állítás, hogy az önkéntes toborzás megszüntetését tulajdonképpen először Németország javasolta és Franciaország, valamint Anglia csupán most sürgetik azt.

A Manchester Guardian szerint abban az

esetben, ha Németországnak szándékában állna 60.000 embert küldeni Spanyolországba, a már ott partra tett 10x20.000 katonán kívül, ez a politika kétségtelenül katasztrófát idézne elő.

Angliában azt hiszik, hogyha Spanyolországban megszüntetnék az idegen befolyást, úgy francia és angol közvetítés útján a harcoló feleket a békülés útjára lehetne terelni.

A DNB szerint a Daily Mirror tudni véli, hogy eddig 25 orosz tengeralattjáró indult el Spanyolország felé. A lap szerint az oroszok nagy lőtávolságú ágyukat és haditengerész tiszteket is küldenek Spanyolországba.

Előrenyomulnak a kormánycsapatok

A Havas madridi jelentése arról számol be, hogy a kormánycsapatok tegnap Ciudadajara körzetében elfoglalták Saellces falut és más pontokat. Az elfoglalt állásokat azonnal meg erősítették, hogy újabb támadásoknak kiinduló pontul szolgálhassanak. Terruelnél négy kormányhadosztály szintén új hadállásokat foglalt el. A zendülők megpróbálták feltartóztatni a kormányerők rohamát, azonban dacára erős gépfegyvertűiknek, a kormány csapatai elfoglalták kitűzött célpontjaikat.

Ugyancsak a Havas jelenti, hogy Jean körzetében a kormányerők által kezdett hadműveletek folytatódnak. A kapott erősítésekkel a kormányerők elfoglalták néhány hadállást. Dacára repülőik igen élénk tevékenységének, a felkelők több ponton kénytelenek voltak meghátrálni. Terruelben a kormányerők elfoglalták Conoud falut, amely Terruel temető negyedét uralja. A kormánycsapatok birtokába jutottak Egea és Albarracín falvak is.

Egyidejűleg a madridi fronton, Escorialal szemben újból haditevékenység alakult ki. Elszigetelt akciók által igyekeznek a felkelők helyzetüket javítani. Franco és Mola tábornokok ismét látogatást tettek a madridi fronton, mielőtt Avilában érkekezletrre ültek volna össze. Varela és Orgaz tábornokok Madrid körül állandó inspekciós köruton vannak. Állítólag fontos hadműveletek vannak készülöben.

Madridi jelentés szerint tegnap csend volt a fővárosban. A köztársasági repülők bombázták a felkelők állásait Casa-del Campónál. Usara körzetében a kormánycsapatok megerősítették állásaikat. Madrid körül is erős lövészárkokat vontak.

A Havas jelenti Rabatból, hogy a francia hatóságok elkobozták egy spanyol felkelő bombavető repülőgépet, amely motorhíza következtében kényszerleszállást végzett Francia Marokkóban.

A felkelők emberségesen bántak Largo Caballero fiával

A felkelők hivatalos közleménye szerint a milícia támadást kísérelt meg Terruel város ellen, de visszaverték őket a felkelőcsapatok. A milícia 250 halottat hagyott hátra. A déli fronton a kormány ellentámadását visszacsorították a marokkói lovasok.

Avila, december 29. (Rador). A Havas jelenti: Ellentétben bizonyos külföldi lapok híreivel, a felkelők hivatalos jelentése leszögezi, hogy Largo Caballero fia biztonságban van és emberségesen bántak vele.

A DNB berlini jelentése szerint a Königsberg rémet hadihajó felszólítására a Palos német hajót, amelyet a baszk hatóságok Bilbaóba vittek, szabadon bocsátották. A

Amerika—Kína öt nap alatt

A newyorki National Broadcasting Company rádióállomása rendkívül érdekes helyszíni közvetítést adott le San Franciscóból. Ekkor nyílt meg ugyanis a Csendes Óceánt összekötő új repülőjárat San Francisco és Manila között, s ekkor indult el az első utasszállító repülőgép, a „Havai-Clipper” hosszu, 8000 mérföldes útjára, Amerikából Kinába.

A gigantikus és a repülés történelmében egészen új légiutat a Pan American Airway társaság vállalkozása. Az amerikai légitársaság legnagyobb vállalata, melyhez hasonló nálunk Európában a francia Air France, a német Lufthansa, az angol Imperial Airway, vagy a holland K. L. M. egyik legóriásibb üzleti vállalata az Egyesült Államoknak. Repülőgépei 40 ezer mérföldnyi területet kötnek össze és 39 külföldi országgal tartanak fenn kapcsolatot. Délamerika, Mexico, Kuba, Panama s a hófötte Alaska ma már oly közel fekszenek az Egyesült Államokhoz, mint San Francisco és Los Angeles. A repülőgépek megszüntették a távolságokat s közel hozták a távol fekvő országokat egymáshoz. A társaság nap-nap után rendez repülőjáratokat tart fenn Amerika minden részébe. S a repülőgépek éjjelnappal, télen és nyáron menetrendszerű pontossággal közlekednek. Bár a társaság az egész kontinentet behálózza repülőgépeivel, a posta szállításon kívül semmiféle állami támogatásban nem részesül, hanem kizáróan saját jövedelméből tartja fenn magát.

Hogy mily óriási befektetés kell az amerikai légiutak fenntartásához, semmi sem mutatja jobban, mint az amerikai és Kínát összekapcsoló repülőjárat. A Pan American Airway több mint 5 millió dollárt költött új járat létesítésére. Négy hatalmas repülőgépet építettek külön e célra. A gépek valóságos tengeri hajók módjára vannak berendezve. Két párnás ülésben ülnek egymással szemben az utasok. Éjjeli az üléseket felhajtják és ágyak használatát. Az egymás felett lévő ágyakat függöny takarja el s kényelmes nyugvóhelyet nyújtanak az alvóknak. A két személyre berendezett kabinokat folyosó választja el, ennek végén van a mosdó hideg- és melegvízzel. Az tasfülkék felett van a legénység tágas kabinja négy ágyval és asztallal. Előtte a kapitány s az első tiszt kabinja. Legelő pedig a kormányzószoba, ahol egymás mellett ülnek a kormánykerekék mögött a repülőtiszték, akik az előttük levő műszerek segítségével kormányozzák a gépet. A négy óriási, 3200 lóerős motor állandóan működésben van s a gépek a 130 láb széles szárnyak elejére vannak felszerelve.

Rendes körülmények között 2000 méter magasságban repülnek a tenger színe felett, de jó időben, különösen ha a szél kedvező, alacsonyabb régiókba is leereszkednek. Utközben az utasok minden kényelméről gondoskodnak.

Az ut leghosszabb része San Franciscótól a Hawai szigetekig tartott. Ezt a 2400 mérföldnyi tengeri utat, mely a hajón egy hétig tart, 21 óra alatt teszi meg a repülőgép. S éppen a nagy távolság miatt csak korlátolt számban vesznek fel erre az utra utasokat, akiknek száma nem lehet több 8—10-nél. A következő állomások: Midway, Wake és Guam szigetek átlag 1200, 1300 mérföldnyi távolságban vannak egymástól. Guamban rendszerint éjjeli pihenőt tartanak az utasok. Az egész ut, a közbenes megállásokkal együtt, mindössze öt napot vesz igénybe és bár az utazás költsége elég nagy (San Franciscótól Honoluluig 336 dollár, Maniláig 779 dollár), mégis óriási számban vannak jelentkezők.

A keletindiai szigetcsoport legészakibb

(Folytatása a 8. oldalon)

Megbízható, elegáns és olcsó

ruhát
csak

Silberger Ernő

Ejnye megnyitott úriúrat szabó-
szabója készít C. Reg. Ferdinánd 2/a
Dzs. szövetraktár. Plátsintár felett.

része a Filippini szigetek fővárosa, Manila az új repülőjárat végállomása. Ez Amerika legtávolibb gyarmata és innen már csak 600 kilométernyire van Kína, mely hajóval könnyen elérhető. Hogy nem Kínában van az amerikai repülő végállomás, annak egyszerű magyarázata az, hogy a kínai kormány nem engedélyez idegen repülőállomást saját országa területén. Ezzel az intézkedéssel akarják megakadályozni a japánok térfoglalását Kínában. Így is óriási vívmány, hogy a legtávolibb amerikai gyarmatot 5 nap alatt lehet elérni s nem csoda, hogy sokan jelentkeztek erre az utra. A legelső a híres filmszínész és komikus Will Rogers volt, aki másfél évvel ezelőtt mindjárt a hír megjelenése után a következő sürgönyt küldötte a társaságnak: „Nem tudom, hogy mennyibe kerül a tervbe vett út, de én s az utasok között akarok lenni. Kérem, foglalják le részemre a legelső jegyet. Will Rogers.” (Sajnos, tragikus halála megakadályozta őt ebben.)

De nemcsak ő, hanem mások is így jártak, mert az első út alkalmával a jelentkezett 1100 utas közül csak 8 személynek tudtak helyet biztosítani! E szerencséseknek oly utazásban volt részük, amelyet csak az tud igazán értékelni, aki már maga is hosszabb utat tett repülőgépen. Egyik utas, R. F. Bradley a következőket írja:

„Eltetem legszebb élménye volt ez az út, amely az Újvilág zajából átvarázsoló tündérgyorsasággal a messze Kelet csendjébe. Egy nap előtt még a hófödte Sierra Nevada hegyein jártam s másnap már a rózsák illatát és a nyár melegét élveztem Hawaiián. Hát még milyen gyönyörűség volt, amikor két nap múltán az örök tavasz hazájába, Midway szigetére értünk, ahol az ember nem érzi a tél hidegét és a nyár forróságát, hanem minden tavaszi pompában diszeleg a levegő s tündöklők és ragyogó fénytől. Az apró szigetek, melyek a Csendes Óceánba vannak lehorgonyozva, a természetnek örök csodái és a trópusoknak legvadregényesebb helyei. Csodálatos álom volt, melyet sohasem fogok elfelejteni.”

A társaság e nagy sikeren felbuzdulva, a közeljövőben még hat óriási repülőgépet akar beállítani ebbe a szolgálatba. A gépek 40 utas szállítására lesznek alkalmasak és 200 mérföldnyi gyorsasággal fognak haladni, sőt arról s van szó, hogy a Pan American Airway Ausztráliába is létesít rendes repülőjáratot.

Fantasztikus számok, élmények ezek, ha olvassuk: Verne regényei jutnak eszünkbe.

A sanfranciscói helyszíni közvetítés tehát egy nagy esemény élő felvétele volt, amely új fejezetet jelent az aviatika történetében. Az Újvilág és az Óvilág között repülőgép-madár is egyike azoknak a modern csodáknak, melyeket Amerika a csodálatos Európának felmutat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. I. Sándor. Sziveskedjék a timisoarai Palesztina Hivatalhoz fordulni. Címe: Oficiul Palestinean Timisoara III., Piața Plevnei No. 3.

— Uj Föld Mihály könyv: A SZAZAD ASSZONYA. 552 lap, füze 132, kötve 179 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérje a karácsonyi könyvszonációt ingyen jegyzékét.

Skladkovski miniszterelnök kijelentette a sejmben, hogy a lengyel állam egyenlő bánásmódban kell hogy részesítsen minden nemzetiséget

Budzinsky képviselő antiszemita kirohása és Minzberg zsidó képviselő bátor válasza a sejmben. A lengyelországi zsidó gyermekek rettenetes nyomora

Varsó, december 29. A lengyel sejm legutóbbi ülésén Budzinsky képviselő heves kirohást intézett a zsidók ellen. Az antiszemita képviselő azzal vádolta a kormányt, hogy a zsidókat favorizálja, amennyiben magasrangú állásokat juttat nekik a lengyel diplomáciai hivatalokban és a sajtóban. Ezzel kapcsolatosan néhány zsidó nevet sorolta fel, akik már régen áttértek a katolikus hitre.

— Ha a kormány — mondotta — nem változtat személyi politikáján, úgy minden lengyel antiszemita lesz. A lengyelek nem tűrhetik, hogy bármilyen állásban zsidó képviselje a lengyel kultúrát. Legfőbb ideje, hogy megszabadítsuk Lengyelországot a zsidóság által való belső megszállástól.

Minzberg zsidó képviselő beszéde.

Minzberg zsidó képviselő reagált elsőnek a támadásra és az ülésen résztvevő miniszterelnökhöz a következő kérdést intézte:

— Nincs lehetőség arra, hogy véget vessenek Lengyelországban a zsidóellenes támadásoknak? A miniszterelnök orvos és mint ilyen tudja, hogy egy betegségnek könnyebb elejét venni, mint később kezelni. Nem lehet rend ebben az országban, amíg ilyen elvetendő zsidóellenes kitérőket elűrnék. A vágtatási tilalomról szóló törvény 20.000 zsidónak vette el a kenyerét. Nem elég, hogy kiszorítják a zsidókat minden gazdasági pozícióból, még azt is rájuk sűtik, hogy közterhet jelentenek az ország számára.

A nemzeti demokrata képviselők nagy zajjal fogadták Minzberg képviselő bátor beszédét. Azt mondták, hogy Minzberg beszédével provokálta a lengyel népet. A poseni törzset egyik képviselője azt kiáltotta feljé: „Ha Minzberg Posenben tartja meg ezt a beszédét, nem hagyja el élve a termet!”

A miniszterelnök válasza.

Ezután Skladkovski miniszterelnök emelkedett szólásra. Beszédében kijelentette, hogy Lengyelországban minden nemzetiség egyenlő bánásmódban kell, hogy részesüljön. Olyan országban, ahol különböző nemzetiségek élnek, ha bizonyos antagonizmus elkerülhetetlen is, meg kell teremteni a kölcsönös megértés lehetőségét. Ugy az antagonizmust, mint a megértést az állam javára kell kihasználni. A lengyel kormány minden polgárt, aki az állam szolgálatában hasznos tevékenységet tud kifejteni, megérdemelt állásba helyez, anélkül, hogy neve vagy származása iránt érdeklődne. A kormány békét akar biztosítani mindenki számára, a zsidókat is beleértve. Azok, akik kilengésekben vesznek részt, nem remélhetik, hogy büntetlenül fognak megmenekülni a törvény elől. Közigazgatási intézkedésekkel és bíróságok által harcolunk a kilengések ellen. Ösztönít és becsületesen mondom ezt, amit mondtam, az eléendő kell hogy legyen az önk számára.

A zsidó katonatisztek provokálták Budzinsky képviselőt.

Ujabb jelentés szerint a lengyel hadsereg több zsidó katonatiszte provokálta Budzinsky képviselőt, aki parlamenti beszédében megsértette azon zsidó katonák emlékét, akik a Szovjetországgal szembeni harcokban estek el. A zsidó tisztek kijelentették, hogy Budzinsky, aki maga is tiszt volt, azért, hogy az elesett bajtársakat gyalázza, egyidejűleg

szerénylileg sértette meg a hadsereg zsidó tagjait.

Budzinsky képviselő beszéde ellen a zsidó frontarcok szövetsége is energikusan tiltakozott. A szövetség táviratot intézett Rydz-Śmigły marsallhoz, amelyben a lengyel hadsereg zsidó tagjai megdöbbenésüknek adnak kifejezést a hazáért elesett zsidó katonák nevének meggyalázása fölött.

A zsidó gyermekek nyomora.

Varsó, december 29. A TOZ zsidó közegészségügyi társaság sajtókonferenciát rendezett, amelynek előadói rettenetes képet festettek a zsidó iskola-ifjúság borzalmas nyomoráról. A kisvárosokból állandóan segélykiáltásokkal fordulnak a zsidó iskolák a központi zsidó szervezetekhez, hogy enyhítsék az éhezni kényszerbe kerülő zsidó gyermekek nyomorát. A TOZ főtitkára, dr. Uhlmann elmondotta, hogy az előző évben a Joint, az Alliance és a városi és állami hatóságok támogatásával történt a gyer-

Plágiummal vádolja és huszmillió lejért perli Thomas Mannt egy lipovai tanár

A világhírű német író József című bibliikus tárgyú regényének ötletét vindikálja magának Aurel Pacurariu

Timisoara, december 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet hasábjain már több ízben foglalkoztunk azzal a fantasztikusnak tűnő plágiumvádval, amelyet Aurel Pacurariu lipovai kereskedelmi iskolai tanár emelt Thomas Mann, az emigrációban élő világhírű német író ellen. Legutóbb a Porunca Vremii ugratott neki Thomas Mann-nak, például hozva fel annak illusztrálására, hogy zsidó írők hogyan lopják el a keresztények irodalmi ötleteit. Thomas Mann, akinek a lap cikkét megküldötték — és aki melleleg kifogástalan fajnemet, az Adeverulhoz levelet intézett, amelyben méltóságteljes hangon utasítja vissza a középiskolai tanár plágiumvádját. Az ügy azonban nem maradt ennyiben. December 24-én Aurel Pacurariu keresetet nyújtott be a timisoarai törvényszékhez, amelyben a plágium vádját emeli Thomas Mann ellen és a német író időközben világhírűvé vált Jakob és József című regényével kapcsolatosan az alapötlet, a mű felépítése és gondolatmenete eltulajdonításának címén az író huszmillió lejt, azoktól a vállalatoktól, amelyek az író regényeit kinyomtatják és megfilmesítik, további 30 millió lejt kártérítést igényel.

Keresetében, amelyet a timisoarai törvényszék előtt dr. Eusebiu Nicorescu jónévű timisoarai ügyvéd képvisel, Aurel Pacurariu eladja, hogy tízezer titánikus munka után, 1930-ban, özvegy Beer Miklósné lipovai nyomdájában megjelentette a Faraó álma című drámai művét, amelynek alcíme: Az istenek és emberek harca. Művét magyarul írta meg hexaméterekbe és 1152 oldalra terjed. Művének tárgyát József bibliai legendájából merítette anélkül, hogy bármilyen forrást is

VERMOUTH BRANCA a legjobb étvágygerjesztő

megkondozás, ebben az évben azonban hiába lérték a télisegély varsói központi bizottságától támogatást a zsidó gyermekek számára. Dr. Wuhlmann kifejtette, hogy a TOZ nyári és féléves táboraihoz résztvevő 14.216 gyermek közül 56,5 százalék kimondotlan rosszul, 35 százalék közepesen, és csak 8,5 százalék volt jól táplálva. Csak a gyermekek 17 százalékánál lehetett megállapítani egészséges testi fejlődést, 36 százalék közepesen fejlett, 47 százalék pedig testileg visszamaradott volt. Ezek a számok tragikus képet nyújtanak a lengyelországi zsidó gyermekek egészségügyi viszonyairól és nyomorúságáról.

A varsói hitközség a deklaráció kiskereskedőikért.

A varsói zsidó hitközség központi segélybizottsága legutóbbi ülésén azoknak a zsidó kiskereskedőknek kérésével foglalkozott, akik kiszorultak régi gazdasági pozícióikból és új foglalkozásokat kell keresniük. A bizottság tervbevette különböző műhelyek létesítését olyan árucikkeik előállítására, amelyeket külföldi piacokon értékesíthetnek. Ezenkívül tejjágyarok és más üzemek létesítését irányozták elő az egzisztenciájukat veszített kiskereskedők talpraállítása céljából. Ezen akció megvalósításához huszezer zlotira van szükség. Ebből tízezer zlotit az Amerikában élő lengyel-zsidók szövetsége máris előteremtett és a központi segélybizottság rendelkezésére bocsátott.

használt volna, saját ihletéből hatalmas drámat teremtett meg, mely a világirodalom első ilyen természetű műve.

A műre felfigyelt Straussmann lipovai rabbi, aki azt „monumentálisnak” találta. A rabbi mostohafia, Lippai Dezső, a Budapesti Hírlap főszerkesztője, nem sokkal ezután felkereste és ajánlatot tett a Faraó álma üzleti terjesztésére. Erre átadta neki művének néhány kötetét. Kezdetben jó híreket kapott Budapestről, később megszakadt közöttük az érintkezés, majd 1934-ben nagy meglepetésére, Thomas Mann trilogiáját alkotott a Faraó álma szüzséjéből. 1933-ban megjelent Jakob, 1934-ben pedig a trilogia második kötete: József. Ugyanabban az évben a budapesti Athenaeum kiadta magyarul a Józsefet, 1935-ben pedig a London-film, Korda Sándor vállalat, hatalmas filmét készítette a József-ből, amely egész Európát bejárta.

Pacurariu azt állítja, hogy a József-ben Hhomas Mann plágialta az ő művét, elsajátította annak irodalmi koncepcióját, a jelenetek felépítését, az alegóriákat, a József-legenda eszméit és irodalmi architektúráját. Mindezek alapján a szerzői jogról szóló törvény 2., 22. és 48. szakaszaira való hivatkozással Thomas Mann-nak plágium vétségében való elmarasztalását és a következő kártérítést kéri Pacurariu: Thomas Manntól 20 millió lejt, Polygot cluj-i könyvkereskedés 200 ezer lejt, a József című regény magyar nyelvű kiadásának romániai terjesztése miatt, a Litareria cernaui cégtől, amely a regény német nyelvű kiadásait terjesztette, 200 ezer lejt, a berlini Fischer kiadóvállalatától, amely a könyvet kinyomtatta, 5 millió lejt, a budapesti Athenaeum cégtől 5 millió lejt és a London Filmtől 10 millió lejt.

Pacurariu kötelezi magát keresetében arra, hogy művének eredetijét az első tárgyalás alkalmával a bíróság elé terjeszti és ugyanakkor memorandum keletében fogja az összehasonlító szövegeket bemutatni, amelyek a plágium vádját nyilvánvalóvá teszik.

— ZSIDÓKORHÁZ BAL JANUÁR 9-ÉN. A Zsidókorház bál rendezősége közli az érdeklődőkkel, hogy a rendezőség kezében vannak a bál megtartásához szükséges összes engedélyek, úgyhogy a nagy sikerűnek és fényesnek ígérkező bált január 9-én megtartják.

Ismerte meg Spanyolországot!

Földjének és városainak szépségét!

Rokonszenves, derék, szerencsétlen népet! Olvassa el

SZABO IMRÉ:

TOLEDO

című érdekes regényét, melynek háttérében felbontakozik a régi és mai Spanyolország. Egyszerű kötet ára 40 lej.

Számozott példány 80 lej.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvszolgáltatóban Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Február elsején lesz Clujon az első esküdtszéki tárgyalás

Január 8-án sorsolják ki az első esküdtszéki ülészak esküdtjeit. Az esküdtbírók rendszere a cluji táblai körzetben

Cluj, december 29. (Az Uj Kelet tud.) A január elsejével életbelépő új büntető törvénykönyv visszaállítja Transilvániában is az esküdtszéket, amelyet az imperiumváltozás után még a Consiliul Dirigent idején megszüntettek. A törvénykönyvnek az esküdtszék felállítására vonatkozó rendelkezése új feladatok elé állította az ország ítélőtábláit és törvényszékeit, egyrészt bizonyos pereket kivon a törvényszékek hatásköréből, másrészt pedig az esküdtszékek összeállításánál és az új esküdtszéki tárgyalásoknál irányító szerepet biztosít a számukra. Közvetlen küszöbön áll az esküdtszékek bevezetése és így érdekesnek tartjuk a közvélemény számára is részleteiben ismertetni azt az eljárást, amellyel az esküdtszékek összeállítása és azoknak tárgyalása lefolyik.

Beszélgést folytattunk Emil Decusara törvényszéki főelnökkel, aki az alábbi felvilágosításokat adta az esküdtszéki eljárásokról:

Az esküdtszékek szervezete

A törvény — mondotta a törvényszéki főelnök — január 8-ra tüzte ki az esküdtszékek kisorsolásának időpontját. Január 8-án a cluji táblán, mely hat megye területén fogja irányítani az esküdtszékek munkálatait, kisorsolják azt a két táblai tanácsost, akik a tábla körzetén működő esküdtszékek elnökei lesznek. A törvény minden táblai körzetet két részre oszt. Mindegyik rész három-három megyéből áll. Két elnök fogja vezetni a tábla körzetéhez tartozó esküdtszékek tárgyalásait. A tárgyalások a törvényszékek székhelyein lesznek. A körzet első csoportjába tartozik Alba, Cluj és Hunedoara megye, a második csoportba pedig Nasaud, Someș és Turda megye. Január 8-án ezeken a törvényszékeken is megválasztják azt a két törvényszéki bírót, akik az esküdtszéki tárgyalásokon a táblaelnök mellett fognak működni.

Hogyan választják meg az esküdtjeiket

Az esküdtszék 12 tagból áll. Az eddigiek során már három tagról említést tettünk. Az egyik az elnök, aki csak táblai tanácsos lehet és január 8-án sorsolják ki, a másik pedig a két törvényszéki bírót, akinek a kisorsolása ugyancsak ezen a napon történik. Az esküdtszék további kilenc esküdttagból áll, akiknek kisorsolását a törvény a következőképpen írja elő: Mint a lapok azt már közölték, minden esküdtszéki körzetben összeállították már az esküdttek listáját. Ebből a listából minden esküdtszéki ülészakra 30 tagot sorsolnak ki. Clujon az első esküdtszéki ülészak február 1-től 10-ig fog tartani. Ezalatt a tíz nap alatt tárgyalják le azokat a pereket, amelyek a törvény életbeléptetésétől kezdve Cluj megye területén felmerültek. A 30 kisorsolt esküdtet az ülészak megkezdése előtt 15 nappal a közigazgatási hatóságok utján leértesítik. Február elsején, az első tárgyalási napon az esküdteknek jelentkezniük kell. A törvény előírásai szerint a tárgyalás megkezdésekor legalább husz esküdtnek kell jelen lennie. Amennyiben az esküdttek közül többen mentik ki magukat és a huszas létszám nem teljes, úgy az esküdtszék a cluji esküdttek közül kisorsol annyit, hogy a huszas létszámot elérje. Ecélből minden esküdtszék két listát tart nyilván: az egyik a megye területén kijelölt összes esküdtnek névsora. A másik a helyi esküdtnek névsora. Az utóbbi névsorból egészítik ki az esetlegesen hiányos esküdt-létszámot. Amikor a husz esküdt, a zsüri elnöke és a két törvényszéki bírót jelen van, megtörténik az esküdtszék összeállítása.

A vád képviselőinek és a vádlottaknak joguk van minden indoklás nélkül 4-4 esküdtet visszautasítani. Amennyiben több vádlott van jelen, úgy a fővádlottaké a visszautasítás joga. Akár egy, akár tíz vádlottja van egy

esküdtszéki pernek, csak négy esküdtet szabad a vádlottak részéről visszautasítani. Ha tehát feltételezzük, hogy a vád és a vádlott is élnek a visszautasítás jogával, még tizenkét esküdt marad. A tizenkét esküdt közül sorsolás útján választanak kilenc rendes esküdtet és két pótesküdtet. Nemcsak a kilenc rendes esküdtnek, de a két pótesküdtnek is jelen kell lennie a tárgyalásokon.

A három esküdtszéki ülészak

Az esküdtszék természetesen nem működik az egész év folyamán. A törvény három ülészakot állapított meg. Az első ülészak Clujon február 1-10-ig lesz. A második május 15-től 25-ig és a harmadik november 1-től november 10-ig. Ezen a három ülészakon fogják letárgyalni az év során összegyűlt és az esküdtszék hatáskörébe tartozó pereket. Amennyiben ez az idő nem volna elegendő, az esküdtszék meghosszabbíthatja az ülészakot öt nappal, illetőleg öt naponként.

A téli ülészak

Az ülészakok megállapításánál a törvény természetesen rendszert alkalmaz. A cluji tábla körzetéhez tartozó két csoportban tulajdonképpen január 10-én kezdődik meg a téli ülészak Alba-Iulián. Itt január 10-től 20-ig tart az esküdtszék tárgyalási szessziója. Ezután következik Cluj, ahol február 1 és 10 között, majd pedig Hunedoara, ahol február 15 és 25-

ike között lesz megtartva az esküdtszék első ülészaka. Bistritán február 15 és 25, Dejen március 1-10 és Turdán március 15-25 között lesznek az első szesszió tárgyalásai. Ilyenformán egy ülészak két hónap alatt zárul le, az összes táblai körzetekhez tartozó törvényszéki székhelyeken.

Ezután azt a kérdést tettük fel, hogy milyen perek fognak az esküdtszék elé tartozni?

Az ostromállapot miatt — mondotta Decusara — az elvben esküdtszéki eljárás alá tartozó perek jórésze ezidőszereint még a hadbírósgá elé fog kerülni. Elvben esküdtszéki eljárásnak van helye az összes büntettek esetében. Így az esküdtszék fog ítélni a gyilkosság, emberölés, vagy annak kísérletei, vagy rablói gyilkosság és annak kísérletei fölött. Ide tartoznak elvben a hazaárulási, kémkedési, stb., perek, amelyek fölött azonban az ostromállapot alatt szintén hadbírósgá ítélik. Esküdtszék fog dönteni a sajtóperek egy részében. Amennyiben a sajtó utján elkövetett rágalmozás a közhivatalnoknak hivatali ténykedésére és magánéletére is vonatkozik és ebben az esetben a panaszosnak jogában áll dönteni, hogy melyik részt inkriminálja. Amennyiben a magánéletére vonatkozó részt tartja sértőnek, úgy a per a rendes törvényszék elé tartozik. Az összes többi bűnügyeket a törvényszék elé utalja az új büntetőtörvénykönyv.

Capitol Mozgóban a legvigább szilveszteri műsor!

ANNY ONDRA

utólérhetetlen vigjátéka

A mézeshetek

Partnerei: Hans Söhnker, Adele Sandrock

Deterding tízmillió hollandi forint értékű mezőgazdasági termékkel segítyezi a német náciok jótékonyági akcióját

BERLIN, december 29. (RADOR.) Sir Henry Deterding, a Royal Dutch peroleum-konzern vezetője, 10 millió forint értékű mezőgazdasági terméket és vágómarhát fog vásárolni Hollandiában, amit a nemzeti szocialista párt jótékonyági akciójának rendelkezésére bocsajt.

Rabbik és egyetemi hallgatók „proletarizálódnak” Lengyelországban

Egy amerikai zsidó újságíró szenzációs riportja az ORT vilnai kézműves-tanfolyamáról

Newyork, december 29. Daniel Czarni, a neves amerikai zsidó író tollából való az alábbi rendkívül érdekes riport, amely az amerikai nagy jiddis lapokban jelent meg. Czarni nemrég Lengyelországban járt és a lengyel zsidók proletarizálódásának folyamatáról főleg a vallásos és világi zsidó intelligencia soraiból rekrutálódnak. Ezek a szellemileg felnőtt és hitben kialakult emberek kenyeret adó mesterség kitanulásában látják jövőjük számára az egyetlen menekvést. A tanfolyamokat azonban előrehaladott korban levő zsidó polgárok is szorgalmasan látogatják, zsidó polgárok, akiket kitaszítottak eddigi gazdasági egzisztenciájukból. A „növendékek” között rabbik, metszők és más hitközségi alkalmazottak is láthatók.

A rabbi és az „apikoresz”

Két zsidót látunk egy cementgödör fölé hajolni. Az egyiknek igen nemes és disztíngált vonású az arca, rabbinikus szakállt visel és fején fekete selyemsapkát. A chaszid világban híres „sznipszoki rebbe” unokája; ő maga rabbi Simon Schapiro, aki régen zsebben hordja már a rabbi-diplomát, a vága-

Tisztítsa, de ne csiszolja



Nem az erős dörzsölés és csiszolás, hanem a fogomóncot kímélő enyhe, szőri fegytisztítás — a helyes fogápolás! A Nivea fogcsiszoló UMS-kezesen finom alkotórészei eloposon tisztítanak és megőrzik fogai fehér-ségét és fényét.

tás mesterségét is régen megtanulta. Nincs azonban anyagi kilátása arra, hogy ezen a pályán működhessek; hiszen a vágatási mű-lom következtében százával vesztették el kenyerüket a lengyelországi zsidó metszők és vágatási alkalmazottak. Simon Schapiro, a „rabbi és metsző” ezért elhatározta, hogy „átrétegeződik” és cement- és betonmunká-sá képezeti ki magát az ORT tanfolyamán. Arról álmodik, hogy majd Palesztinában hasznosítsa itt szerzett tudását.

A mellette dolgozó szakértárs, aki fedetlen fővel és meztelen testtel hajol a cementgödör fölé, szellemileg, vallásilag az antipodusa. Ő más „szenföldről” álmodik, Birobidzsanról, ahol meggyőződése szerint ugyan-csak zsidó állami életet teremtenek. Ő oda akar menni.

A két zsidó, a rabbi és az „apikoresz” baráti egyetértésben és szorgalmasan cemen-tezik jövőjüket két különböző zsidó jövő-ország számára. Az egyik zsolotárolyvasással, vagy egy kis misnajtól-tanulással fejezi be nehéz munkanapját, a másik éjjelig folytatja matematikai tanulmányait, mert mielőtt Birobidzsanba menne, még le akarja tenni utolsó vizsgáit az egyetemen. Amíg azonban a cementgödörnél állanak együtt, jó bajtársak.

Egy anket eredménye

A vilnai ORT által rendezett anket eredményeként megállapították, hogy a tanfolyamok látogatóinak 40 százaléka Palesztina, 30 százalék Birobidzsan, 20 százaléka a régi lengyel haza felé orientálódik és 10 százaléka még nem tudja hová menjen. Ez az arculata a lengyel zsidóságban létkető mai áramlatoknak. Ha az egész lengyel-orzági zsidóság körében rendeztek volna anketot, bizonyára ugyanerre az eredményre jutnak: a lengyel zsidóság 70 százaléka kivándorlójelölt. Ezért nem csoda, hogy a vilnai ORT kolonizációs, csatornázási és beton-tanfolyamainak olyan jól megy, hogy a jelentkezőknek csak egy részét képes befogadni. Kár, hogy anyagi eszközök hiányában nem tud több ilyen tanfolyamot létesíteni az ORT a lengyel városokban és városkák-ban. Mert a zsidó ifjúság, melyet kizárnak Lengyelország gazdasági életéből és a kenyérkeresés lehetőségéből, kétségbeesetten néz jövője elé.

A vilnai ORT-tanfolyamok a neves ORT-technikum mellett működik, mely intézet nemrég ünnepelte fennállásának 15-ik évfordulóját. Eddig kerek 1500 elektrotechnikust és gépészt képeztek ki ebben az intézetben, akik Lengyelországban és mindenütt a világon, Palesztinától Birobidzsanig mint mesterek és mint szakmunkások dolgoznak.

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— A kórház-bál, A cluji Zsidó Kórház-egyesület bálja iránt napról-napra fokozódik az érdeklődés. Semmi nem köti le anynyira a társaságot, mint ez a téma. Nem mondhatjuk fellestnek, hiszen olyan intézményünkről van szó, amely a jöteves első vonalán mozog. Beteg embert istápolni a legnagyobb irgalom a zsidó hagyományok szerint, azért, mert a magával tehetetlen emberfiát vissza igyekszünk adni a munkának, a termelésnek, az életkedvnek. A mi kórházunk eddigi működése során bebizonyította, hogy a zsidó hagyományok és szellemnek minden tekintetben megfelel. A kórház a legfőbb jótékonyágnak látható és érezhető intézménye. Betegek száza, akik a kórház áldásos munkáját látták és érezték, elvitték a híret a Zsidó Kórháznak, amely immár fogalom Transilvániában. Csak természetesen tehát, hogy a kórház bálja iránt a legnagyobb szeretettel viseltetik az a közön-ség, amely a városból és Transilvániából egyéb helyeire fog a bálterembe özőnlenni. A rendezőség viszont mindent elkövet, hogy a kórház nevéhez, céljaihoz és munkájához méltó keretet szerezzen a bálnak, amely gazdaságilag is tényezővé növi ki magát. Foglalkozást szerez sok munkáskének varrodákban, a textil- és divatüzletekben pedig forgalomra ad alkalmat. Elit-bál lesz ez — elit-cél érdekében. A rendezőbizottság ez-uton is kéri Cluj zsidó közönségét, hogy támogassa teljes erejével a bál akcióit.

Mit csinált egy esztendő alatt a román idegenforgalmi hivatal?

Filmmel, lolyóirattal és brosúrával dolgozik az idegenforgalmi propaganda

Bucuresti, december 29. A legfiatalabb állami intézmény első éves mérlege nagyvonalú elképzeléseket valósít meg, amelyeknek végrehajtója Sergiu Dimitriu belügyi vezér-titkár, a hivatal elnöke volt. A román idegenforgalom fejlesztésére kidolgozott nagyarányú programból már az első évben megvalósultak a következő elgondolások:

A Bucuresti központon kívül 71 megyei székhelyen létesültek kirendeltségek, valamint 230 helységben működik egy-egy képviselő. A vidéki szervezetek büdzséje 18 millió lej fordít adminisztrációs és propagandisztikus célokra. Ebből fedezték:

a) Az ország természeti szépségeit ábrázoló színes plakátok nyomását.

b) Négy világhelyen szerkesztett tájékoztató plakátok a határállomásokra érkező külföldiek utbaigazítására.

c) Gazdagon illusztrált francia nyelvű propagandaművek kiadása (Roumanie, pays du tourisme és A travers Bucarest).

d) Románia című 40 oldalas pompás illusztrált folyóirat kiadása.

e) A Bucuresti Hónap kiállításán nagy sikert elért turisztikai pavillon építése).

f) 2500 darabból álló művészi fényképtárcium létesítése.

g) Fényképes kiállítás rendezése Bucurestiben. (Nov. 15—dec. 15).

h) Sinaia—Predeal—Tusnad—Mamaia fürdőhelyek fejlesztése 3½ millió lej költséggel.

i) Az autorizált utazási irodák támogatása 2.600.000 lej készpénzzel, illetékmentességgel, valamint a számukra engedélyezett bel- és külföldi társasutazások rendezése által.

A hivatal kezdeményezésére a román fürdőhelyekre utazó csehszlovák és jugoszláv állampolgárokat mentesítették a vízumköltségek alól, valamint a romániai vadászterületek propagálása céljából enyhítették a vadászati rendelkezéseit. A külföldi turisták fényképezőgépeit kivonták a szigorú vám-szabályok alól.

A hivatal szigorúan őrökdi a fürdőhelyeken történő újabb építkezések esztétikai és higiéniai szempontokból való kifogástalansága felett és vigyáz arra, hogy a táj sajátos szépségével harmonizáló művészi épületeket építsenek. A hivatal kezdeményezésére a vasút 42 fürdőhelyre nyújt 50 százalékos utazási kedvezményt, míg további 76 üdülőhelyre 25 százalékos kedvezményt biztosít.

A hivatal saját hatáskörében nagyszabású romániai társasutazásokat szervezett külföldiek számára, mint például a Róma

óceánjáró hajón Contanjabá érkező 700 amerikai turistának Bucuresti látogatása, ugyancsak egy sereg japáni nagyiparos és üzletember romániai tanulmányútja.

A Budapesten megtartott trszkontinentális autótut-konferencián Sergiu Dimitriu elnöknek sikerült elérnie, hogy a london—istambuli nemzetközi autótut Románián is keresztülvezessék: Ennek elnyerésekor Sergiu Dimitriu elnök ígéretet tett a konferencia előtt, hogy az autótut romániai részét

legkésőbb 1938-ig ellérszítetteti. Az ut háromnegyed része máris kész. Három jólsikerült idegenforgalmi rövid filmet készített, amelyek kitűnő szolgálatot fognak tenni az ország idegenforgalmának, főleg ha megvalósítják a régen várt 2000—3000 méteres nagy propagandafilmet, amely képen és hangban vetíti majd ki az ország szépségeit. (P. S.)

KÖZGAZDASÁG

Tizenötmillió lej értékű gépek behozatalára kaptak újabb engedélyt a transilvaniai iparvállalatok

Bucuresti, dec. 29. (Az Uj Kelet tud.) Az investációs bizottság legutóbb a következő ardeali iparvállalatok jelentékegyéb gépbekhozatali kérését véleményezte kedvezően:

Aradi Textilpar 35.600 kgr. sulyu gépi berendezést importál Angliából 982.000 lej értékben.

Hammer és Ney, Timisoara 4000 kgr. sulyu gépeket hoz be Németországból 168.000 lej értékben.

M. Matzak, Sighisoara 2900 kgr. sulyu gépeket importál 142.000 lej értékben Németországból.

Carmen cipőgyár, Oradea 161.079 kgr. sulyu gépi berendezés Angliából való behozatalára kapott engedélyt 9.324.500 lej értékben.

Ed. Prochaska Fii R. T. Jimbolia számára 5100 kgr. gépek Németországból való behozatalát engedélyezték 260.000 lej értékben.

Portland cementgyár Brasov 40.000 kgr. sulyu gépeket importál Németországból 950.000 lej értékben.

Josif Sidon nyomdaipari vállalat Lugoj 10.000 kgr. sulyu gépeket hoz be ugyan-csak Németországból 320.000 lej értékben.

Elhalasztotta az investációs bizottság a timisoarai Rocca kötöttárugyár, a sibui Areca harisnyagyár gépbekhozatali kéréseit.

Általában véve a kötöttárugyárak gépbekhozatalra vonatkozó igényléseit nagyon mostohán véleményezi az investációs bi-

zottság, így a két ily irányú kérést teljesen vissza is utasított.

Az investációs bizottság egyébként december 22-iki értekezletén mintegy huszonöt ardeali iparvállalat gépbekhozatali kérését vette tanulmányozás alá, melyek közül 15-öt kedvezően véleményezett, a többi elutasította, vagy elhalasztotta a döntés hozatalát. Az engedélyek alapján importálható gépek értéke — az ardeali iparvállalatoknál — mintegy 15 millió lejre rug.

Rövid üzleti hírek

Huedin város villanyáram ellátására már korábban tárgyalásokat folytatott a Sorocani r. t.-vel. Utóbbi a tárgyalásokat megszakította, mivel nem találta rentábilisnak a vezetéknek Huedinig való kiépítését. Huedin most a lejtést hórőtelep építésére.

Industria Sármei kábelgyárának eladási osztályát Bucurestibe helyezte át és annak vezetésére Jancu dr. cégjegyzőt nevezte ki.

Bucuresti hírek szerint nagyobb kész-bőr eladásokat eszközöltek a regáti bőrgyárak oroszországi megrendelésére. A Fildermann és a Tabscaria Nationala kötötték le főleg jelentősebb tételeket szállításra.

Romtex S. A. Textilgyár Timisoara, mely egy éve modern betonépületet épített 20.000 m² sós pamutfonódája részére, megkapta a szükséges gépeket és már meg is kezdte azok felszerelését. A vállalat újabb fonógépek felszerelését tervezi.

Ideal mediási gyermekkocsi- és kerékpár-

Csakis a Sheafferr's tollnak van meg mind a 7 előnye, amelyet a korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk. Ezenfelül pedig 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.



A fehér-pontos, átlátszó

SHEAFFER'S VACUUM TÖLTŐTOLL

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A fehér-pontos Sheaffer tollért a gyár egész életre szóló garanciát vállal s épp ezért a legalkalmasabb ajándéktárgy, mert minden nap emlékezteti arra, akitől kapta.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható: 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképvislet:

A. KAUFMAN și FIUL SIGHET

Mindenki, aki tőke fölött rendelkezik és a szegény ember is a jól végzett munka gyümölcsét élvezi, az életbiztosítást köti és vagyont is biztosítja. Csakugy érheti magát biztonságban

Tűz, földrengés, villám, jégverés és egyéb elemi csapások

okozta károk ellen, ha a

„NAȚIONALĂ”

Általános Biztosító Társaságnál köti meg biztosítását.

A társaság alapított 1882-ben, teljesen befizetett alaptőkéje 25.000.000 lej. Tartaléka és biztonsági alapjai az 1934 dec. 31 évi zárszámadás szerint 210.188.529 lej tesznek ki és művelet az összes biztosítási ágazatokhoz és pedig a fentiekben kívül baleset, betörtéselopás, autószerelvény, üvegterés és szállítvány biztosításokat is ellát. Képvislet minden városban van.

A cég bejegyezett az ilfovi törvényszéknél 7—1884, sz. alatt. Alapítási okirat közzétett Mon. Of. 245—1882, valamint a módosítások a Mon. Of. 44—1883, 15—1890, 12—1906, 11—1907, 106—1918, 41—1921, 118—1924, 43—1931, 50—1931, 163—1933 és 172—1933 számában.

E héten indul minden idők legnagyobb filmje

PORT ARTHUR

gyár ugyanilyen néven r. t. alakult át. Az alapításban az eddigi tulajdonosokon kívül résztvesz Karles börgyár Rosenauer csavargyár és Fritz Kohner a vállalat eddigi képviselője.

A Tesătorile Reunite S. A. pt. Ind. Textilă tízmillió lejről harminc millióra emeli alap-tőkét. Az új kibocsátásu részvényeket angol tőkés veszik át. Romániában befagyott követeléseiket így akarják fruktifikálni. A vállalat posztó gyártásával foglalkozik, de most üzembővítést kíván eszközölni és számos más cikk gyártására is áttér.

Biró & Co. cluji textilnagykereskedés átvette Fildermann bacăui szövetygyár készítményeinek cluji rayonképvisletét és bizományi raktárát.

Franco Romána biztosító intézet biztosítási díjkövetelés miatt perbe fogta egyik életbiztosítást kötött ügyfelét, aki a per folyamán elévülésre hivatkozott. A Bucuresti járásbírósa az elévülési kifogásnak helyt is adott és az elévülés kezdeti időpontját a biztosítási ajánlat keltétől számította. Fellebbezés folytán az ilfovi törvényszék II. szék-ciója a járásbírósa ítéletét megváltoztatta. Kimondotta, hogy az elévülés azon esemény napjától számítandó, amely esemény jogot ad a peresítésre. Minthogy a per megindítására a díj nem fizetése ad alapot, az elévülés ezen időponttól számítandó.

A BUCURESTII TÖZSDÉN az elmúlt héten a karácsony előtti szokásos üzletelenség jegyében alakult az üzlet. A fixkamatozású papírok piacán az irányzat tartott, a január elseji szelvényesedé-kességű renték javultak is. A Stabilizarea változatlanul 44½, a Desvoltarea 39, a Renta Improprietăre 46, az 1933. évi renta 48, az Inzestrarea-kötvény nagy címletei 65½, a kis címletek 62, az adó-bon 30½, az 1935. évi 3%-os Consolida-reakötvény 25.75, a Renta neconvertită 72. A bankrészvények árfolyama változatlan, a Banca Nationala-részvény 4750 lej, a Româneasca 385 lej, a Comro 150 lej, a Credit Român 245 lej, a Credit Industrial 680 lej. A biztosítási papírok üzletelene-k, változatlan árfolyamokkal, a Dacia-Ro-mânia 5000 lej, a Generala 1380 lej, az Agricol-Fonciera 230 lej, a Nationala 200 lej. A petróleumrészvények árfolyama tartott, az Astra Română 990 lej, a Con-cordia 595 lej, a Credit Minier 270 lej, a Redeventa 175 lej. Az ipari papírok hullámzóak. Változatlan a Resita 510 lejes, a Letea 815 lejes árfolyama, a S. T. B. 15 lejjel 1570 lejre lanyhult, a Mica 15 lejjel 1460 lejre javult.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésű egy szövegű, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk, ha portódíj meg-mellékelve van.

Kertes házban parkettes butorozott szoba kiadó. Bratianu 45.

Szegény ember elvesztett egy csomag pénzt 500 lej értékben a P. M. Viteazul és Str. Iasilor 2 sz. között. Becsületes megtaláló kéreik, jutalom ellenében adja át Simonné P. M. Viteazul-i tőzsdéjébe.

Siruha, sőtéték, közpetermetre eladó. Cim: Jambor, Str. Surda 1/a.

Kiadó szép butorozott szoba kapumellett bejárattal, fürdőszobahasználattal. Str. Gen. Berthelot 25.

Úgyes tanulóleány 4 középiskolával felvételt. Bote kozmetikába, Regele Ferdinánd 34.

250.000 lejjel rendelkező fiatalember képvislet vállalna a cluji piacra vagy betársulna, lehetőleg textil-rövidáru vállalatba. Szorgalmas jellegre a kiadóba.

Harminckilenc és félmillió lakosa van Franciaországnak

Két és félmillió idegen él Franciaországban. Algirban 987 ezer európai lakik

Párizs, december 29. (Rador). A Hivatalos Lap mai számában közli a folyó évben Franciaországban és Algirban tartott népszámlálás eredményét. Franciaországban

39.432.461 francia és 2.453.507 idegen lakik. Algirban 6.247.432 benszületett és 987.252 európai lakik.

Tévedés és félreértésből történt a cionista alapok működésének betiltása

Más természetű gyűjtésekre vonatkozik a tilalmi rendelet

Bucuresti, december 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy a rendőrség központi vezérigazgatósága körrendeletet küldött szét, amelyben a cionista alapokra való gyűjtést betiltja és hozzátettük, hogy a rendelkezés csak félreértésen alapulhat, mert a cionista alapok évtizedek óta a kormányok többszörösen megismételt engedélyével és a törvényes formák szigorú tiszteletben tartása mellett működnek.

A hivatalos Rador távirati iroda ma esti jelentése teljes mértékben igazolja ezt a feltevésünket. Az egyik fővárosi lap mai számában megírta, hogy a belügyminisztérium betiltott mindenféle gyűjtést a cionista ala-

pok számára. A délutáni lapok hivatalos forrásra való hivatkozással ezt a hirt megcáfolták. A lapok megállapítják, hogy csupán egy régi rendelet megismétléséről van szó, amelynek értelmében az egészségügyi és munkügyi miniszteriumok előzetes engedélye nélkül tilos bármilyen nyilvános gyűjtést rendezni.

Ez a tilalom azonban nem vonatkozik a kormány engedélyével működő cionista alapokra.

Ezzel a hivatalos magyarázattal az egyébként teljesen érthetetlen és az egész romániai zsidóságot kinosan érintő tilalmi rendelkezés tulajdonképpen önmagától elesik.

Ujabb sztrájkhullám borította el Franciaországot

Tizenötezer munkás szállotta meg a párizsi negyáruházakat. Tiltakozó sztrájkra készülnek a közszolgálati üzemek és a femipari üzemek munkásai

Párizs, december 29. (Rador). Tegnap este több negyáruházat mintegy 15.000 munkás szállott meg, akik elégedetlenek a döntőbíró-ság által hozott döntéssel.

Ujabb jelentés szerint ma délután a közszolgálati üzemek 150.000 alkalmazottja egy-egy sztrájkot tart. A nyáron kötött egyezségek életbeléptetését követelik és

tiltakoznak az ellen, hogy június óta a béreket nem emelték fel. Holnap a párizskörnyéki femipari üzemek 200.000 munkása proklamál ötperces demonstratív jellegű sztrájkot. Ezek 15 százalékos béremelést követelnek, ami a megélhetés drágulása miatt szükséges.

Lezajlott a transilvaniai ortodox hitközségek kongresszusa

Wesel Albert főrabbit az ortodox központi iroda örökös elnökevé választotta meg a kongresszus

Cluj, december 29. A transilvaniai ortodox hitközségek kongresszusa kedd este befejezte tanácskozásait. A kongresszus mindvégig óriási érdeklődés jegyében zajlott le és különösen a központi iroda új tisztikarának megválasztása körüli tárgyalások tartották izgalomban a kedélyeket, míg végül sikerült áthidalni az ellentéteket.

A kongresszus hétfő esti ülésén elhatározta, hogy hódoló táviratot küld Károly királyhoz, *Tatarescu* miniszterelnök-höz és *Iamandi* kultuszminiszterhez. Ezután határozati javaslatot fogadott el a kongresszus, amely az ország zsidóságának általános és az ortodoxia speciális

sérelmeit tárja fel. A határozati javaslat rámutat a zsidó lakosság súlyos helyzetére és problémáira. Tiltakozását fejezi ki az egyre növekvő antiszemita hadjárat és rágalmozások ellen, majd a zsidó iskolák kritikus helyzetével foglalkozik és a kormány megfelelő támogatását kéri a zsidó népiskolák számára.

Az igazoló bizottság előterjesztése után — 280 delegátus mandátumának igazolásáról szólott —, *Friedmann Ferenc* a timisoarai hitközség elnöke a gazdasági bizottság javaslatait terjeszti elő a központi iroda költségvetésének biztosítására vonatkozólag. A központi iroda költségvetésére fordított pótgabella-rendszer szigorú és szankciókhoz kötött fenntartását javasolja, míg azok a hitközségek, amelyek költségvetésük keretében eszközlik hozzájárulásukat a központi iroda részére, továbbra is pauszáléban állapodjanak meg.

Hirsch Jakab (Baie Mare) tiltakozik az ellen, hogy a vallási életbe vágó szankciókat alkalmazzanak. *Wesel* főrabbi válaszában megnyugtatta a delegátusokat, hogy a rituális életbe vágó szankciókra nem fog sor kerülni. A kongresszus ezután elfogadja a gazdasági bizottság javaslatát.

Hétfő éjszaka és kedd délelőtt a jelölő

bizottság megválasztása körül folytak izgalmas tárgyalások. Két lista került egymással szembe. Az egyik a satumarei, a másik a deji delegátusok köré csoportosult párt listája volt. Mialatt a jelölő bizottság megalakítása körül folytak a tárgyalások a pártok között, a kongresszus plénuma előtt *Reich* mediási főrabbi tartott hatóságos és szellemes fordulatokban gazdag beszédet, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak.

Kedd délelőtt fél 12 órakor nyitotta meg *Wesel* főrabbi a kongresszus plenáris ülését és bejelentette, hogy megegyezés jött létre a pártok között a jelölő bizottság összetétele ügyében. A huszonegy tagú jelölő bizottság a satumarei lista világi és a deji lista papi jelöltjeiből alakult meg *Teitelbaum* satumarei főrabbi bevonásával. A kongresszus ezután egyhangú lelkesedéssel a központi iroda örökös elnökevé választotta meg *Wesel* Albert főrabbit, akit percekken keresztül meg-megújuló ünneplésben részesítettek. *Wesel* főrabbi könnyekig megható beszédben mondott köszönetet megválasztásáért *Ordenilich* Ferenc (Dej) szólt fel ezután. Méltatja *Wesel* főrabbi érdemeit és javasolja, hogy harcok elkerülése céljából ismét *Freund* Chaimot jelöljék egyhangúlag a központi iroda alelnökévé. *Scharfstein* aradi hitközségi elnök a következő szónok, akit *Ullmann* István, oradeai hitközségi elnök jelölését is kéri az alelnökségre. *Hirsch* Jakab hangsúlyozza, hogy csak olyan alelnököt választhat a kongresszus, akivel *Wesel* főrabbi biztositva látja a harmonikus együttműködés lehetőségét.

Ezután dr. *Klein* Miksa tartott nagyhatású beszédet, aki ugyancsak méltatja *Wesel* főrabbi áldásos tevékenységét, majd ama kivánóságának ad kifejezést, hogy a „baalbatimok“ is megfelelő részt kapjanak a rabbi mellett a hitközségek életének irányításában. Rámutat azokra az erőfeszítésekre, amelyeknek eredményeként vívták ki a hitközségek világi vezetői 1923-ban a zsidó felekezet jog-egyenlőségét. Majd az állampolgárságok revíziójának kérdéséről beszélt dr. *Klein* Miksa és végül a romániai zsidó lakosság

Miért kell Ungváron börtönben ülnie a csehkoronahamisításban ártatlan oradeai kereskedőnek?

Amikor a satmari rendőrség váratlanul nagyon szigorú

Oradea, december 29. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a hamis csehkorona beváltása miatt az ungvári postán őrizetbe vették *Klein* Henrik oradeai kereskedőt. A cseh rendőrség átiratára az oradeai rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogyan került *Klein* Henrikhez a hamis csehkorona. A nyomozás során kiderült, hogy *Klein* Henriknek az ungvári rendőrségen tett vallomása teljesen megfelel a valóságnak és az ismert és becsült oradeai kereskedőt nem lehet gyanuba fogni a hamis csehkoronák miatt.

Az oradeai rendőrség éppen ezért, az eddigi gyakorlatnak megfelelően, úgy határozott, hogy közvetlenül küldi át a cseh rendőrségnek az ügyben felvett jegyzőkönyveket. Ez az eljárás ugyan nem felel meg a diplomáciai előírásoknak, a de a két határrendőrség között a közvetlen érintkezés már másfél évtizede megszokott dolog, melyet mindkét ország rendőrsége egyformán alkalmaz. Így tett az oradeai most is, de miután nincs közvetlen kapcsolata Csehszlovákiával, *Satmarra* küldte át az aktákat, hogy *Satmarról* továbbítsák azokat a cseh hatóságokhoz.

A satmari rendőrség azonban ez alkalommal nem volt hajlandó eltérni a diplomáciai eljárástól. Ahelyett, hogy egyszerűen, az eddigi szokásoknak megfelelően átküldte

volna a határon az aktákat, hogy ezáltal lehetővé tegye *Klein* Henrik szabadlábrahelyezését, szabályosan *Bucurestibe* küldte fel az iratokat, hogy ott majd a külügyminisztériumon keresztül küldjék el Prágába.

Igy *Klein* Henriknek esetleg hónapokig kell várnia, míg az iratok megérkeznek és a cseh rendőrség szabadlábrahelyezheti, amíg úgy látszik rokonszenves a satmari rendőrség előtt.

Javult a pápa állapota

Vatikán, december 29. Tegnap este az a hír terjedt el, hogy a pápa egészségügyi állapotában rosszabbodás állott be. Hivatalos értesülés szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak. A pápa ma délelőtt fogadta *Pacelli* és *Laurenti* bíborosok látogatását.

Románia konzulátust állít fel Addis-Abeában

Bucuresti, december 29. *Antonescu* külügyminiszter december 25-én közölte *Ugo di Sola* bucaresti olasz követtel, hogy a román kormány elhatározta addisabebai konzulátus felállítását, amihez hozzájárulást kért az olasz kormány részéről. December 28-án kelt jegyzékében az olasz kormány közölte, hogy örömmel adja meg hozzájárulását a konzulátus felállításához, amit a román kormány azon óhaja kifejezésének tekint, hogy a legjobb viszonyt kívánja fenntartani Olaszországgal.

Orvos! Mérnök! Gyár

Minden német (25% redukción!), francia, angol, stb. folyóirat és könyv *LEPAGE*-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket *Lepage*től, Cluj, jelezve mely szakma érdekl.

Fritz Rosenfeld

Tirili világ körül

Pompás modern ifjúsági könyv 158 lej helyett 58 lej *Lepagenél* Cluj. Postán utánvéttel. Kérjen teljes ifjúsági, karácsonyi és *Judaica* jegyzéket *Lepage*től Cluj.

SPORT

Elmarad Románia B) válogatottjának keleti turája?

A török szövetség még nem válaszolt a román szövetség elhalasztó kérésére

Csüt., december 29. (Az Uj Kelet tud.) Amilyen hirtelen megtörtént a Románia B) válogatottjának keleti turája, éppen olyan bizonytalan ma a tervbevett mérkőzések megtartása. Először csak arról volt szó, hogy a román csapat Törökországba rándul, ahol január elején két mérkőzést játszik. Közbejött azonban a terv, hogy a román csapat játszon Görögországban is. A görög szövetség hajlandó is lenne a román csapatot három mérkőzésre fogadni, de csak január közepétől. Tekintettel pedig arra, hogy a tura anyagilag csak úgy fizetődne ki, ha a török és görög mérkőzéseket össze lehet egyeztetni, a román szövetség azzal a kéréssel fordult a török szövetséghez, járuljon hozzá a tervbevett mérkőzéseket január elejéről közepére való halasztásához. Ezen kérésre a török szövetség ezeitideig nem válaszolt annak ellenére, hogy Bucurestiből több sürgető távirat ment az ügyben. Ha pedig a török szövetség nem válaszolna, ami ugyan nem valószínű, de ha válasza negatív volna, illetve az elhalasztáshoz nem járulna hozzá, a tervbevett tura terve lekerül a napirendről.

Minden zsidó ifjunak a Haggibborban a helye!

A gazdasági válság zsidó ifjúságunkat is testi és lelki nyomorúságba taszította. Eppen ezekben a sulyos időkben nyilatkozik meg a Haggibbor erkölcsi értéke, értem ezalatt azt a közegészségileg felbecsülhetetlen munkát, amit ez a sportegyesület társadalmi kivétel nélkül nyújt a zsidó ifjúságnak. Nagy aggodalommal kell tapasztalnom azonban azt, hogy éppen most, amikor zsidó ifjúságunknak még nagyobb szüksége van testi és lelki egészségének megővására, nem törődik ilyen szempontból saját magával és nem mérlegeli azt, hogy milyen nagyszerű alkalma nyílik csaknem ingyen, minimális anyagi ellenszolgáltatások ellenében, egészségét a sport révén megővni és magát testileg és lelkileg izmosítani. Ez a hiba azonban nemcsak az ifjúságban rejlik...

Elsősorban a zsidó szülők nem ismerik fel a sport jelentőségét. Lehet, hogy aggodalmaik vannak, mert általánosságban a sportban durva játékokat vélnek látni, ami szerintük gyermekeik testi rovására mehet. Eppen itt van a tévedésük, mikor elfelejtik, vagy nem tudják, hogy vannak sportágak, mint elsősorban a torna, mely minden más sportnak az alapját képezi, ahol egyáltalán nem, vagy alig történhetik sportsérülések. Kérdelem továbbá, hogy hol vannak az összes zsidó ifjúsági egyesületek, akik tudtommal nem nagy érdeklődést mutatnak és nem is találom őket az ifju sportolók sorában. Miért nem gondoskodnak a vezetők róla, hogy tag-

jaik kivétel nélkül, pontosan eljárjanak tornászni? Talán egyesületük köti őket olyannyira le? Ezt tagadnám, mert nem hiszem, hogy hetenként kétszer este ne tudnának tornászni menni, hogy egyoldalú fizikai munkában és szellemi tevékenységükben elsatnyult testüket felfrissítsék. Szól ez a kereskedelmi, ipari és irodai alkalmazottaknak is.

Tágas, nagy, jól átfűtött tornateremben tornásznak a Haggibbor tagjai. Az oktatókat szakavatott tornatanár végzi. Mindenhol fegyelem, rend és munka uralkodik. Örömmel nézni, hogy az a kevés ifju is mennyi odaadással és lelkesedéssel végzi feladatát.

Az egészséges sportolásra lelkes klub-orvosok gondoskodnak, külön, jól felszerelt sportambulancia működik a Zsidókórházban hetenként kétszer, kedden és csütörtökön délután 5-6 órakor, mely ambulancián a Haggibbor összes sportolót vizsgáltnak vetik alá, ugyancsak ha sportolás közben sérülés és sebesülés éri a tagokat, itt lesznek díjtalanul orvosilag ellátva. A sportorvosi tanácsadás jelentősége elsőrangú fontosságú és csak emeli az egyesület iránti bizalmat.

Hatalmas, szabad sportpálya készül jelenleg a Donath uton, amely hivatalosan lesz a clujai zsidó sportot még jobban emelni. Itt lehetővé fog válni a nyári sportolás minden válfaja: a közönséges és örvendő futball, könnyű- és nehéztorna, svédorna, tenisz, uszás, stb. A legnagyobb reménye! nézek ezen nagy koncepciójú terv befejezése elé,

mivel tudom, hogy a tervnek egy nagy része már megvalósult. Most már a zsidó filantropiától függ, hogy a terv teljes egészében megvalósuljon.

Dr Szénási Vilmos

Bodola a Venusban? A Gazeta Sporturilor legutóbbi számában azt a feltűnő és hihetetlen hangzó híradást közli, hogy a bajnoki év befejeztével Bodola, a CAO válogatott labdarugója a Venus csillagos ingét ölti magára. A lap szerint az erre vonatkozó megállapodás a két egyesület között már létrejött. Eszerint Bodola a Venusban havi 9000 lej fizetést kapna, míg a CAO-nak a fővárosi egyesület 300.000 lej „lépést” fizetne. Bodola a tavaszi szezon befejeztéig a CAO-ban játszana, ezután pedig azonnali játékjoggal igazolná át a Venushoz. A Venus, hír szerint, komolyan számíthat arra, hogy a Közép-Európa Kupa küzdelemben bekerül és ezért erősíti csapatát Bodolával. A hírt mindenesetre a CAO köréből még nem erősítették meg.

Érdekes asztaliteniszverseny volt pár nappal ezelőtt Londonban. A Barna-Szabados-Bellák összeállítású magyar csapat 6:3 arányban győzte le a legjobb európai játékosokból összeállított ad hoc csapatot. Barnák ellenfele a lengyel Ehrlich, az osztrák Liebster és az angol Marchal voltak. A mérkőzésben messze kimagaslott Barna nagy formája.

A Balkánon csakis a balkán-népek akaratának szabad érvényesülni

Érdekes nyilatkozat a belgrádi Balkán Intézet működéséről

Belgrád, dec. 29. Belgrádban két évvel ezelőtt megalakult a Balkán Intézet. Az intézet vezetője és annak organizátora Parezanin Ratko, volt országgyűlési képviselő érdekes nyilatkozatot adott az intézet működéséről.

A Balkán Intézetnek egyik legfőbb célja, hogy szisztematikusan figyelemmel kísérelje mindazokat a politikai és gazdasági kérdéseket, melyek az egyes Balkán-államokban napirenden vannak. A Balkán Intézet ezenkívül a Balkán problémákról statisztikai felvételeket és ennek megfelelő karthotékokat készít, egy nagy Balkán-könyvtár alapjait veti meg és a Balkán-kérdésekkel kapcsolatban időszaki publikációkat ad ki. Ezek a program gyakorlati feladatai, azonban mindezek a gyakorlati feladatokon kívül a Balkán Intézet tudományos és lelki eszközökkel egy általános Balkán-öntudatot készít elő, mert minden munkájában és megnyilatkozásában azt tartja, hogy a Balkánon csakis a balkán népek akaratának szabad érvényesülni. A tudatos Balkán politikai ösztön és Balkán-közvélemény kialakulására az öt Balkán-népnek, a jugoszláv, román, albán, bulgár, török és görög népek mulhatatlanul nagy szüksége van, mert csakis az így öntudatosított Balkán-közvéleményen keresztül valósíthatják meg a Balkán-államok nemcsak gazdasági, kulturális, hanem politikai függetlenségüket is.

Mi azt tartjuk, hogy a Balkán-népek művészettörténelmi emlékei, a régi történelmi tradíciók és a Balkán-népek most megújuló szellemisége elegendő garanciát és erőt nyújt

majd nekünk arra, hogy mi a Balkánon egy új szellemiség alapjait vessük meg, amelynek nem kell a nyugati hatásokat utánözni, hanem saját magából tud majd termelni és egy olyan megújult kultúra alapjait teremti meg, amely értékben a nyugati kultúrákkal is felveheti a versenyt. A Balkán-népek és a beográdi Balkán Intézet azonban más népekkel is felveszik a kulturális kapcsolatokat. Szóval mi itt egy új tudományos alapot, a Balkanologia alapját vetjük meg. Kulturtörténelmi, gazdasági és politikai adatokon kívül most kezdjük meg a Balkán-népek szociográfiai felvételét. A mi balkanológiai kutatásunk az egyes kultúrákat komparációs uton vizsgálja és tudományos működésünk az európai tudományos szaksajtóban is igen nagy feltűnést keltett.

Mi sohasem tárgyalunk például egy jugoszláv problémát úgy, hogy annak csak jugoszláv vonatkozásait tekintjük, hanem minden kérdést általános Balkán-szempontra figyelembevételel vizsgálunk meg. Tudományos munkálkodásunknak, elmondhatjuk nemcsak a Balkán közvéleményben volt igen nagy visszhangja, hanem a világ minden tudományos Akadémiája is felfigyelt rá.

A Balkán-sajtó igen nagy megértéssel és figyelemmel kíséri a munkánkat. A görög, török, albán, bulgár és a román sajtó hasábas tudósításokkal foglalkozik minden megnyilvánulásunkkal és a sajtó propagandája, valamint az a sok előadás, melyet a legközelebbi jövőben szisztematikusan minden Balkán-államban meg fogunk rendezni, nagyon hozzá fognak járulni ahhoz, hogy céljainkat elérjük.

Eredeti közlemény.

Nagyon jól érzem magam az első üveg Gastro D. után...

és mindig ajánlom, akárhol hallok egy szenvedőről, amint nekem is ajánlva lett egy beteg részéről, aki meggyógyult 25 éves gyomorbetegségéből.

Tisztelettel Lőrincz Imre, Tibenai Jud. Rádauji.

Valóban meglepő a Gastro D. hatása gyomor- és bélzavaroknál, úgyhogy egyáltalában nem csodálkozunk a betegek lelkesedésén.

Kisérje figyelemmel az ezután közlendő híralatokat.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárán és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán Bucuresti, Calea Victoriei 124.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA:

Szerda fél 9: LENGYELVER.

Csütörtök este 9: Nagy szilveszteri kabaré, malac-sorsolással. Rendezi: Gróf László. Konferál: Tompa Sándor. Három egyfelvonásos, 12 ének, tánc-szám és tréfa. Fényes Alice, Harmath Jolán, Sándor Stefi, Solymosán Magda, Csengeri, Csóka, Forgács, Gróf, Jeney, Kovács, Lantos, Rajnai fellépésével, Tebán, Dézsa és a tánckar táncszámaival.

Csütörtök éjjel fél 12: Nagy szilveszteri kabaré malac-sorsolással.

Pénteken, újév napján, d. u. 3: Éjjeli menedékely. (Olcsó helyárak). D. u. 6: Nagy újévi kabaré, malacsorsolással. (A szilveszteri kabaré teljes műsorával). Este 9: A virágzó asszony. Denys Amiel vígjátéka. A Vigaszínház előadásában 100 előadást megért újdonság. Rendező: Kádár Imre. A főszerepekben Czoppán Flóri, Fényes Alice, Harmath Jolán, Köszeghy Margit, Wojticzky Elvira, Borovszky Oszkár, Kovács György, Lantos Béla, Rajnai Sándor. Premier bérlet).

Szombat d. u. 5: Csavargó lány. (Olcsó helyárakkal). Este 9: A virágzó asszony B. bérlet).

Vasárnap d. u. 3: Csodahajó. (Olcsó helyárak). D. u. 6: A virágzó asszony. Este 9: Lengyelvér. (Negyedézer).

Hétfő fél 9: Társasjáték. (Fodor László vígjátéka, a Vigaszínház óriási sikerű újdonsága. Forgószínpadon. Rendező: Gróf László. A főszerepekben Solymosán Magda, Sándor Stefi, Benes Iona, Czoppán Flóri, Stefanidesz Illy, Wojticzky Elvira, Kovács György, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Tompa Sándor, Csóka József, Nagy István, Rajnai Sándor, Deesy Jenő, stb. Premier bérlet).

ROMAN OPERA MŰSORA

Péntek, január 1 (este): Cärevice.

Vasárnap, január 3 (matiné): Herodiada.

Hétfő, január 4: Pillangókisasszony. (Vera Mora szopránnal.)

Szerda, január 6: Cärevice.

Csütörtök, január 7 (matiné): Carmen. (Vera Mora szopránnal.)

Péntek, január 8: Denevér.

Szombat, január 9: Pillangókisasszony. (Iskolai matiné.) Vera Mora szopránnal.

Vasárnap, január 10 (este): Cigánybáró. (Vera Mora szopránnal.)

Hétfő, január 11: Tosca.

Szerda, január 13: Pillangókisasszony. (Vera Mora szopránnal.)

Péntek, január 15: Páros rózsa. (Premier.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma szerdán utoljára Eggerth Márta hatalmas sikerű ragyogó slágere, Valcerkirálynő. Holnap, csütörtökön premier: A szerelem gondolója, Dekobra híres regényének kintő filmváltozata. Főszerepben: Marcelle Chantal, Henry Rollan és a francia filmjátszás legjobbjai.

Csütörtök este 11 órai kezdettel pezsgő- és malacsorsolással egybekötött nagy Szilveszter est.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Csoda műsor. 3 film: I. Az élet csodái (Mindennapi kenyerünk...) Karen Morlay-val. II. Éjjeli riadó. (Kalandfilm. John Wayne, Noah Berry. III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Az új könyvszenzáció

Benamy Sándor

Szerelem albérletben

című regénye.

„Benamy gondolkodó és művész”.

(Henri Barbusse)

„Sikerszöveget érzek. Nem vagyok rossz jós”.

(Hatvany Lajos)

Epocha-kiadás

Kapható minden könyvkereskedésben.

Az ADOLF TEFNER

operett társulat transilvániai turnéra jön a

Sárga árnyék és a Chasa fin Choracica

című szenzációs énekes színjátékokkal.

SIDY THAL

a Transilvániában közönségetnek örvendő primadonna közreműködésével. A darabokat Jacob Sternberg, az ismert költő rendezi. A turné sorrendje:

Január 4-én BRASOV.
Január 6-7-én ALBA-IULIA.
Január 9-10-én DEVA.
Január 11-12-én CLUJ.
Január 13-14-én ORADEA.
Január 16-17-én SIGHET.

Január 18-19-én BAIJA-MARE.
Január 20-21-én SATUMARE.
Január 23-24-én BISTRITA.
Január 25-26-án TG-MURES.
Január 27-28-án GHEORGHENI.



HIREK

Franco tábornok

Van-e aki nem ismerné Franco tábornok nevét? De vajjon van-e aki tudja mit akar? Minden államban, ahol gyenge lábon áll a Rend, a generálisok viszik a főszerepet. Így van ez Kinában, a délamerikai államokban, Görögországban és így van Spanyolországban is. Kezdődött Primo de Rivera generális bohókás diktatúrájával és folytatódik Franco generális tragikomikus hadvezéri tevékenységével. Ki ellen kezdte tulajdonképpen a harcot? Egy polgári kormány ellen, amely demokratikus választás alapján került uralomra. Még azt sem lehetett ráfogni arra, a kormányra, hogy forradalmi lett volna, mert hiszen a királyt más kormány irtotta el. Nem is az első forradalmi láz utáni választásból került ki, hanem a második vagy harmadik választásból, amikor a kedélyek már lecsillapultak az országban és a nép már megkóstolta egy reakciós izü parlament és kormány jótéteményeit. A dolog úgy nézett ki, hogy a helyzet már stabilizálódik Spanyolországban, amikor Franco felkelése kirobbant. Nem szerepelt sem mint politikai pártvezér, sem mint más szervező vezető. Az egész világ tájékozatlan (és valószínűleg ő maga is), hogy tulajdonképpen királypárti, fasiszta vagy más hasonló megmozdulásról van szó. A dolog egyszerűen homályos, amiből nyugodtan arra lehet következtetni, hogy részint egyéni, részint kaszt-ambiciókról van csupán szó.

A felkelés nemzetinek vallja magát, illetőleg ezt az általános elnevezést találta a legmegfelelőbbnek. De kezeljük nyugodt tárgyilagossággal: a spanyol Franco a spanyol nemzeti jelleg alatt melyik nemzet ellen harcol tulajdonképpen? Largo Caballero vajjon nem spanyol, Azana köztársasági elnök vajjon mór-e vagy zsidó? A spanyol cortex cigányokból áll-e vagy hottentottákból? A választók, akik ezeket Spanyolország élére állították, mind külföldiek voltak? És ha már Spanyolország megmentéséről van szó, miért indult meg az egész Marokkóban — a mórok segítségével? Dörzsöljük a szemünket, — ébren vagyunk-e vagy álmodunk? Mert az egész nagyon értelmetlen. De még jobban elcsodálkozunk Francóék nemzeti felbuzdulásán, ha megnézzük, kiket vesz igénybe a kátyuba jutott felkelés előretolójátására: olaszokat és németeket.

Ehisszük, hogy Hitler és Mussolini szíve hevesen dobog Franco sikeréért, de arról is meg vagyunk győződve, hogy ingyen még egy katonai ruhagombot sem adnak. Mert Hitler még Spanyolországban is a német érdekekért küzd és nem a spanyol érdekekért. Az egész világ tudja, hogy ez a két állam most minden prédára lesben áll és Franco nemzeti generális kész prédaként dobja oda egész Spanyolországot. Már is beszélnek a Kanári-szigetokről, a Baleari-szigetokről, már kezdik is kiaknázni Spanyol-Marokkót.

Voltak olyan jóérzelmű spanyol felkelők, akik személyesen nem akarták bombázni saját fővárosukat, esetleges rokonait vagy szüleiket, de a nemzeti generálisnak volt szíve idegen repülőket rászabadítani Madrid csücsümöire és őregasszonyaira.

Az természetes, hogy a megtámadott védi magát, de ki kényszerítette Francóékat, hogy támadjanak? Egy ilyen felkelés akkor szép, ha puccszerűen sikerül és 1-2 nap alatt elintéződik. De ha már elnyulik, mint a rétestésza, akkor közönséges gyilkolás és értékrombolás. Akkor már mindegy, melyik győz, mert a vesztes csak a hön szeretett háza lehet, amelynek a fiait legyilkolják, gazdaságát tönkreteszik, мүkinseit elpusztítják és a hullák fölött varjak kárognak.

Ma már teljesen mindegy, hogy Spanyolországban melyik fél győz. Spanyolország nem Oroszország, amely kihevert egy több-

éves polgárháborút. Spanyolország elvesztette máris utolsó töredékeit hajdani gyarmati hatalmának. Marokkóra ráteszik a kezüket Franco támogatói vagy a felfegyverkezett mórok fogják visszafelé fordítani a fegyvert. Amugyis gyenge lábon álló nemzetgazdasága évtizedekig nem fog tudni felépülni. Mindezekben felül terror nélkül nem lehet féken tartani egy ilyen gyűlölködő atmoszférát, ami egy ilyen testvérháború után marad.

Vajjon meggondolták-e mindezt Franco és társai, amikor snájdigul megindították ezt a romboló munkát? Aligha, mert a meggondolás nem tartozik kasztjának különleges tulajdonságai közé.

Semmi sem igazolja jobban, mint a spanyol felkelés, hogy milyen súlyosan visszaélnék a nemzeti eszmével. Vajjon a nemzet fogalma alá nem tartoznak-e a nép összes rétegei osztály- és pártállásra való tekintet nélkül? Vajjon az a spanyol paraszt, aki spanyol minden ízében, nem nemzeti-e? És nem nemzeti-e a munkás is, aki többnyire ennek a parasztnak a leszármazottja, ugyanazt a zengetes nyelvet beszéli, ugyanazokat a dalokat énekl, ugyanaz a táj vésődött be gyermekki képzeletébe, ugyanazt az anyatejet szivta, ugyanazt a bölcsődalt énekelte neki és ugyanazon hagyományok formálják nemzeti karakterét?

El kell jöjjön ismét az az idő, amikor a nemzet fogalma ismét visszanyeri a maga etikai nemes értelmezését és lehet, hogy ezt éppen Franco generálisnak fogjuk megköszönhetni. Szilágyi Lajos

APIOLINA MEGSZÜNTETI A PERIODIKUS FÁJDALMAKAT

CHAPOTEAUT

NEM TEVESZTENDŐ ÖSSZE AZ APIOLINÁVAL HELYREHOZZA ÉS SZABÁLYOZZA A HAVIBAI FOLYAMATAT

— Hétszáznyolcvan közlekedési baleset történt Newyorkban a karácsonyi ünnepek alatt. Newyorkból jelentik: Az ünnepek alatt előfordult balesetek száma 730 volt. Csak autószerencsétlenség következtében 600 ember vesztette életét.

— Tűz pusztított el egy japán városkát. Tokióból jelentik: Noshiro városkát Japán északnyugati részében tűz pusztította el. Eddig mintegy 500 ház leégett. Néhány hét leforgása alatt már tizedszer üt ki tűz ebben a városkában.

— Kaliforniában lezuhant egy utasszállító repülőgép. San Franciscóból jelentik: Egy San Francisco és Burbank (Kalifornia) között közlekedő utasszállító repülőgép lezuhant Burbank közelében. A gép egy hegy-csucsuknak ütközött. Tizenkét utasa meghalt.

— Eljegyzés. Danciger Jenő Valea lui Mihai eljegyezte Weisz Rezsinkét Técsőből (Csehszlovákia). (M. k. é. h.)

— Gyászistentisztelet Duca emlékezetére. Bucurestiből jelentik: A bucuresti Visarion templomban ma gyászistentiszteletet tartottak Duca emlékezetére. A kormány részéről Bárcza és Bejan voltak jelen. Reghinben Inculeț jelenlétében tartottak gyászistentiszteletet, Ursaniban pedig a Duca-sírból tánc volt istentisztelet.

— A nemzeti parasztpárt a választási területek elosztásán dolgozik. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint a nemzeti parasztpárt jelenleg a választási területek elosztásán dolgozik, aminek célja a párt kereteinek átszervezése. Külön bizottság foglalkozik ezzel — írja a Curentul —, amely elhatározta, hogy Potarcat bizza meg Oltenia vezetésével. Valószínű, hogy Dobrogea élére Lăpădatut állítják.

— Zacharincsempészeket fogtak el a fővárosban. Bucurestiből jelentik: A bucuresti sziguranca tegnap éjjel zacharincsempész bandát fogott el. A banda főnökét, bizonyos Stern nevű sighthi egyént letartóztatták büntetésével együtt. A bandának számos hálózata volt szerte az országban.

— Százharmincegyezer ember utazott el a fővárosból karácsonykor. Bucurestiből jelentik: A karácsonyi ünnepek alkalmával a bucuresti északi pályaudvarról a rendes napi 114 szerelvényen kívül még 27 különvonatot indítottak utnak. A három ünnepnapon 131 ezer ember utazott el a fővárosból, ami a legnagyobb rekord a CFR statisztikájában.

— Áthelyezték az Irakban állomásozó angol légi haderőket. Londonból jelentik: Az Irakban állomásozó angol légi haderőket áthelyezik Phibbanba. Az áthelyezés ötezer tisztet és katonát érint és összesen 1 millió 400 millió font sterlingbe kerül.

— Házasság. Ezuton hívjuk meg rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket január 3-án délután 3 órakor azt ort. hitközség tanácstermében tartandó egybekelési ünnepélyünkre. Friedmann Mirjám és Frenkel Jenő Satumare.

ROYAL slágermorgó. Csütörtöki kezdettel

A szerelem gondolája

Dekobra híres regényének kitűnő filmváltozata. Főszerepben: Marcelle Chantal (az Ordananc, Antonia, stb. világfilmek hősnője), Henry Rollan és a francia filmjászás legjobbjai.

Csütörtökön este 11 órai kezdettel pezsgő- és malacsorsolással egybekötött NAGY SZILVESZTEREST

Ma, szerdán utoljára: Eggerth Márta hatalmas sikerű ragyogó slágere: Valcerkirálynő.

— Devizakihágási perekben nem szerepelhet magánfélként a Banca Nationala. Devizakihágási ügyekre nézve elvi jelentőségű döntést hozott a bucuresti tábla második szekciója. Két kereskedő ellen a devizatorvény kihágása címén eljárás indult amiatt, hogy aranyeladásokkal foglalkoztak. A kereskedőket a muscell törvényszék felmentette és a felmentő ítélet ellen a Banca Nationala fellebbezést adott be az iflvi táblához. A fellebbezés tárgyalásánál a vádlottak azt a kifogást emelték, hogy a Banca-nak nem áll jogában magánfélként (partea civilă) szerepelni devizakihágásoknál és ennek alapján kérték a fellebbezés visszautasítását. A tábla a vádlottak által felhozott indokot elfogadta s a Bancanat fellebbezését elutasította, kimondva, hogy a Jegybanknak devizakihágási ügyekben magánfélként való szereplése nem bír törvényes alappal.

— Rüzsdí Arras a görög miniszterelnökkel tárgyal. Athénből jelentik: Rüzsdí Arras török külügyminiszter tegnap délután kétórás megbeszélést folytatott Metaxasz görög miniszterelnökkel.

— Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes Ferenc József keserűvizkura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyebbé teszi. Az orvosok ajánlják.

— Egy olasz közlésben fellobbant a világítógázartály. Milánóból jelentik: Varese helységben egy világítógázartály fellobbant. Hét ember életét vesztette, 15 megsebesült.

— Két halottja van a lengyelországi repülőszerecsétlenségnek. Varsóból jelentik: Kapcsolatban a rawaruski repülőszerecsétlenséggel, hivatalosan közlik, hogy a halottak száma kettő, a súlyosan sebesülteké négy. A szerencsétlenséget a rossz időjárás okozta.

— Súlyos influenzajárvány tört ki Newyorkban. Newyorkból jelentik: Az utolsó 24 órában a városban súlyos influenzajárvány tört ki. A kórházak telve vannak. Több halott is van. A járvány oka valószínűleg az előrehaladott tél dacára sem csökkenő hőmérséklet.

— Bucurestiből belekapcsolják a nemzetközi légiforgalomba. Bucurestiből jelentik: Lépesek történtek annak érdekében, hogy Odesza—Galați—Bucuresti—Belgrád—Trieszt—Milánó—Marseilles között légijáratot létesítsenek, ami együttműködne a Lufthansa, Air France és Alla Littoria légiforgalmi társaságokkal. Ha a terv megvalósul, Băneasa Európa egyik legnagyobb légikikötőjének építik ki.

Siruhák

hozott és saját anyagból
hölgyek részére a legújabb divat szerint
speciális kivitelben:

Mózes Andor
CLUJ, Str. Memorandului 2. szám.

— Feloszlatták a betegsegélyző pénztárak igazgatóság tanácsát. Bucurestiből jelentik: A munkügyi minisztérium ma végzést hozott, amellyel a betegsegélyző pénztárak központi igazgatóság tanácsát feloszlatták. Január 17-ikére összehívták a pénztárak új közgyűlését. A feloszlátás formai hibákra való hivatkozással, a betegsegélyző pénztári központ jelentése alapján történt.

RÁDIO MŰSOR

December 30. Szerda.

Bucuresti. 6.50: Torna, vidám reggeli zene, előadás, orvosi tanácsadó, hírek. 13.15: Déli zene, lemezek. 14.30: Lemezek. 18: Angol zene, lemezek, előadás. 21.20: Cocorescu Magda zongorázik. 22.10: Marinescu Moreanu Mária áriákat ad elő. 22.45: Kis rádió zenekar.

Budapest. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Levél Délafrikából, előolvasás. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek, zenekar. 15.20: Hírek. 7.11.5: Diákféltára. 17.45: Hírek. 18: Felolvasás, Jazz zene. 19: Előadás. 19.20: Cigányzene. 20.30: Figaró házassága az Operaházból. 21.50: Hírek, külügyi negyedóra. 23.45: Tánclemezek. 24: Hírek, francia és olasz nyelven. 24.10: Cigányzene. 1.03: Hírek.

Budapest II. 19.05: Jazz zene. 19.40: Előadás. 21: Zenekar. 22.20: Hírek, hanglemezek.

Aki meg akarja ismerni a csendes mozgalmak okait, előzményeit és vezető egyéniségeit, olvassa el SZABÓ IMRE

UJ ZSIDÓK

című, a napokban megjelenő 180 oldalas kötetét.

Mózes Hesse — A. D. Gordon — Borzi Tivadar — I. Trumpeldor — Rachel

érdekes, szórakoztató és tanulságos életrajza

Ifjúsági csoportok, iskolák, kulturegyetkek használ több példány megrendelése esetén jelentősen kedvezményt kapnak. Megrendeléseket pontosan elintézi az Uj Kelet könyv-osztálya Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

“OLLA” GUMMI

Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett másny utánzatokat.

UJ KELET Legújabb hírek

Még nem rendeződött véglegesen a Palos német hajó körüli bonyodalom

(Működési cikkek folytatása)

spanyol városoknak a felkelők által való bombázása ellen, amely gyermekeket és asszonyokat tömegesen pusztított el. E kereszténytelen cselekedettel a proklamáció aláírói még akkor sem azonosíthatják magukat, ha a felkelők a katolikus gondolat és az igazi spanyol nemzeti érzés hordozóinak hirdetik magukat.

A bilbaói rádióállomás jelentése szerint a Palos német teherhajót a baszk kormány által megállapított feltételek mellett szabadon bocsájtották. A D. N. B. egyidejű jelentése szerint a Palos hajó szabadonbocsájtásával kapcsolatban kapott legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a bilbaói hatóságok a hajó rakományának egy részét visszatartották egy spanyol alattvalóval együtt, aki a Palos fedélzetén tartózkodott annak elfogatásakor. Ennek értelmében az ügy még nem lett véglegesen rendezve.

A spanyol herceggel szemben öt ezer papot végeztetett ki a valenciai kormány.

Spanyolország herceggel szemben, Isidoro Goma olyan kijelentéseket tett, hogy a kormányzatok által agyonlőtt, elve elrejtett, vagy halálraakasztott lelkészek száma eléri az 5000-et. Az avilai katolikus püspökség ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy ez a szám három az egy arányban felel meg, tehát a valenciai kormány területén élő papok egyharmadát megölték. A püspökség adatai szerint július 18-án, a forradalom kitörésekor, az ország területén a klerusnak 33 ezer tagja működött, akik közül legalább 15.000 a valenciai kormány területén él, azokon kívül, akik a többi időkben el tudtak menekülni. Goma kardinális adatai egyharmad maradnak a polgári hatóságok kalkulációi alatt.

A kormányzatok Terruel felé nyomulnak.

Madrid védőbizottsága a következő legújabb közleményét tette közzé: „Az ellenség több támadását, amelyek a kormány által a múlt napok harciban elfoglalt pozíciók visszahódítását szolgálták, gépfegyvertűvel visszavertük. A többi frontokon csend van. Az aragoniai fronton a kormányzatok folytatják előnyomulásukat Terruel felé. E pillanatban megszállva tartják a város temetőjét, a Manute-hegyet és Albarracint. Asturiában a felkelők Olivars elleni támadását visszavertük. A cordovai fronton a köztársaságias fontos pontokat hódították meg. Ebben a körzetben sok német harcol a felkelők oldalán.

Végetért a párizsi élelmiszer-üzletek sztrájkja

Páris, december 29. A Havas jelentése szerint ma délután hat órakor az élelmiszerüzletek személyzetének sztrájkja végetért.

**Könyvek
Folyóiratok
Diszertációk**

a legmodernebb kivitelekben készülnek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 8-61.

Újra kitzülték országszerte a községi választásokat

BUCURESTI, december 29. A községi választások körüli bizonytalanságon mítsen változtat az a legújabb belügyminiszeri rendelet, mely ismét utasítja a prefektusokat a községi választások kiírására. A községi választásokat már jónéhányszor kiálták a liberális kormányzat alatt, megtartásukra azonban csak azok a helyeken került sor, ahol a kormány biztos volt választási győzelemében. A legújabb rendelet szerint a megyei és községi választásokat április elsőjéig le kell bonyolítani és pedig a falvakon február 1-ig és a városokban március 1-ig. Miután a választók hangulata a legutóbbi rendelet óta aligha változott, nem látszik valószínűnek, hogy a választásokat ezúttal meg is tartják.

A hindu nemzeti tanács elutasította az angol kormány indiai alkotmánytervezetét

Bombay, december 29. Ismeretes, hogy az angol konzervatív kormány már egy évvel ezelőtt kidolgozta az indiai alkotmánytervezet, mely hivatva volna Indiának bizonyos autonómiát biztosítani. Az angol kormány az indiai alkotmánytervezet megküldötté a Bombayban székelő hindu nemzeti tanácsnak,

amely tegnap foglalkozott a tervezettel. Hosszabb vita után a hindu nemzeti tanács határozatilag elutasította az angol kormány alkotmánytervezetét. Ezzel az indiai kérdés békés megoldásának lehetősége legalább is hindu részről, ismét bizonytalan időre eltöltött.

Tatarescu kihallgatáson számolt be a királynak a banati külpolitikai tanácskozásokról

Antonescu párizsi tárgyalásainak folytatása volt a resital vadászatok alkalmával lefolytatott tanácskozás. A miniszterelnök nem vehetett részt Duca gyászistentiszteletén

Bucuresti, december 29. Politikai és diplomáciai körökben megkülönböztetett figyelemmel kísérik a resitali politikai vadászatot, amelynek résztvevői már hétfőn délután el is hagyták a várost. Délután háromkor különvonaton utaztak el az előkelőségek Timisoarara. Az utvonali állomásain nagy tömeg üdvözölte Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnököt és a pályaudvarok virágdíszben, román és jugoszláv nemzeti színekben várták az átutazókat. Délután hat óra 29 perckor a különvonat befutott a timisoarai pályaudvarra, ahol a polgári és katonai hatóságok fejei fogadták az érkezőket. Sztójadinovics és Tatarescu a legszívesebben váltak el egymástól. A jugoszláv miniszterelnök szalonkocsiját a belgrádi gyorshoz csatolták. Tatarescu nem hagyta el a kocsiját, hanem ott fogadta a hatóságok vezetőit és a sajtó képviselőit. Este a különvonat elindult Bucurestibe.

Eredményre vezettek a tárgyalások

A Curentul a vadászattal kapcsolatban figyelemreméltó cikkben analizálja a politikai helyzetet.

— Elsősorban ki kell emelni a banati vadászattal politikai jellegét. Antonescu Párizsban nehéz küldetésnek tett eleget: a február 7-i román-francia egyezményről tanácskozott. Párizsban a politikai és gazdasági együttműködésre vonatkozó tervet dolgozták ki és az egyezményben Romániának nyújtandó kedvezmények valóban a Tatarescu-kormány sikerét jelentik. A román külügyminiszter ezúttal biztosította Franciaországot a kisantant egységéről és összetartásáról, sőt felvetette annak lehetőségét, hogy

Franciaország részvételével antirevizionista arcvonalat építsenek ki. Ezeket az annyira fontos dolgokat közölni kellett a jugoszláv szövetségessel, hogy a jelenlegi helyzet veszélyeivel szemben teljesen egyöntetű állásfoglalás történjen.

A banati tárgyalások a kívánt eredményhez vezettek.

Antonescu tehát ezzel lezárja a Franciaországgal és Angliával egyetértésben kifejtett diplomáciai tevékenysége egyik fontos szakaszát.

Tatarescu a királynál

Tatarescu ma reggel Sinaia-ba érkezett és kihallgatásra ment az uralkodóhoz, akinek beszámolt az Antonescu társaságában Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnökkel folytatott tárgyalásairól. Tatarescu sajnálkozását fejezte ki, hogy délután 4-ig, amikor a sinaiai állomás peronján gyászistentisztelet tartanak Duca emlékezetére, nem maradhat Sinaia-ba, mert sürgősen vissza kell térnie a fővárosba.

Mihály vajda külföldön

Bucuresti, december 29. Mihály vajda tegnap este Condeescu tábornok és Fundatescu parancsnok kíséretében átlépte a határt. Mint a Tempo értesül, a vajda néhány napot Firenzében tölt, majd tovább utazik nyugatra. A vajda negyven napot lesz távol.

— Nagyszabású előléptetések a légügyi és tengerészeti karban. Bucurestiből jelentik: Caranfil légügyi miniszter január 1-e alkalmával nagyszabású előléptetéseket irányzott elő a légi és tengeri hadseregben.

Az Ön egészségének őre
a kellemesen illatosított

SENLASLO

(Szt. László)

fertőtlenítő toalettszappan és az antiszeptikus

DENTONAL fogpaszta

UDIT, FEBERIT, FERTÖTLENIT.

UJEVI MEGLEPETÉS!

GARY COOPER

legújabb filmje:

Az extravagáns Mr. Deeds

ellenállhatatlan humor, szenzációs vigjáték. A nő főszerepben:

JEAN ARTHUR

AKI JÓL AKAR MULATNI, NEZZE MEG A FILMET, MELY UJEV NAPJAN KERÜL BEMUTATÓRA A

Select Mozdó-ban

A francia képviselőház megszavazta a Lengyelországnak nyújtandó fegyverkezési kölciront

Párizs, december 29. (Rador). A francia képviselőház 590 szavazattal ma elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely kölcsönt nyújt Lengyelországnak fegyverkezési célokra. Ez a kölcsön hivatva van megerősíteni a francia-lengyel szövetséget. A kamara kommunista képviselői is megszavazták a javaslatot.

Csang-Kai-Sek lemondott, de lemondását nem fogadták el

Nanking, december 29. Csang-Kai-Sek marsall benyújtotta lemondását a Kuomintang központi tanácsának, amely azonban elutasította a lemondást és a marsallt megerősítette funkciójában. A tanács azután a marsall indítványára elhatározta, hogy katonai bizottságot küld ki a Csang-Hszü-Lang eset tanulmányozására. Egyidejűleg elhatározták, hogy a hadműveleteket, amelyek célja Sianfu város elfoglalása volt, felfüggesztik.

LEGUJABB SPORT

Erős Csibi nyerte a Román Kupa arztalliteniszverenyt

Bucuresti, december 29. A román pingpong kupáért folyó küzdelmek még nem nyertek befejezést. Az egyes helyekért rendkívül éles harc folyik a versenyzők között. Az első hely kérdése azonban már a délután folyamán eldőlt, miután Erős Csibi, a cluji Haggibbor volt kitudó versenyzője, jelenleg a bucaresti Sporting tagja összes ellenfeleit legyőzte és első lett.

PHILO Jüdisches LEXIKON

300 haasb, 250 kép, 40 képtábla és térkép

240 LEPAGE-nál
Lej Cluj

Kérjen ingyen „Judaica” jegyzéket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURÁT